

309210

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } డిసెంబరు 1918 సం॥ ఆగస్టునెల 15 వ తేది గురువారము } No 116
సంపుటము ౫ } శాశ్వత వాచాపరివర్తన శ్రావణ మాస శుద్ధ అష్టమి. } సంచిక ౧౧౬

బహుమతులు

శీలాశేక సురేంద్రనగరము:- ఇందు శ్రీలక్ష్మి మనస్సు
రక్తము చాపల్యాదిగుణములు వర్జింపబడినవి. రూ. 1-0-0
యశోధర్మ:- ఇందోక యాదుడి తనమగనిశైల్యం యందు
గమునకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థితికై మును 0-12-0
మనోరమ:- మగగుంట కి రాక్షసులతో బహుశోధన
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీలక్ష్మి పెండ్లిచేయును. 0-10-0
జగదేకరంధ్ర:- అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థి
తికై వెచ్చు సామర్థ్యంతో కడ ... ఆ. 0-10-0
సహాధరవాంఛ:- తమ్ముడు బుద్ధిశక్తి కలపొందిన
అన్న సహింపకలయ ననుటకు శోధించును. ఆ 0-4-0.
అత్తలార్యాటమున కోర్కెనికోడండ్రి ప్రలాపము:-
అత్తలు కోడండ్రిన బాధించి విధవయ్యలగుట ఆ. 0-2-0
మిత్రదోహము:- అపవృద్ధులగు మిత్రునిపై నిరదేశా
కడకు తాను బిడ్డలొన్న వానిని గురించిన నవల 0-8-0
586 వలయవాడు:- కణ్ణా బుక్ డిపో.
6, సెంకటేశ్వరస్వామి, సామలూరు పేట, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-8 పెల 0-8-0.
తలనొప్పుల మాన్పును.
పార్శ్వపుష్పావస్థల కాకోలును
వాయాఫ్ట గోట్ల శోగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
క్రలియింట కుండదగినది.
చనచూలికలచే హింసూజేకమిం
తయారచేయుటకు మంచిమందు.
విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నారు
మోహిని తైలము:- శ్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును.
పెండుకలు రాలకుండును. పెండుకలు నునుపు
జేరును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0
అమృతాంజనము దీక్ష, బాంబాయి అండ్ మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1-7-18 మొదలు చందానివరము.

చందా సం॥ కు	విషయిక	సంచిక
6 మాసములకు	9-0-0	9-12-0
3 ,,	4-8-0	5-8-0
1 ,,	1-8-0	

వి. వి. భిక్షులకు శేరే తమకు భరించవలయును.
లోకలు చందాదారులకు మాత్రము

చందా సం॥ కు	విషయిక	సంచిక
6 మాసములకు	7-12-0	
3 మాసములకు	4-0-0	
1 మాసములకు	1-8-0	

విడివిడివిడి. 0-1-0
వారపత్రిక సంచిక
చందా సం॥ కు 3-0-0 4-0-0
మనోరమ : ఆంధ్రపత్రిక.

నోటీసు (1281)

కచ్చినాడు తాలూకాలో నున్న కిదివేడు
జానకపురము చెరువులకు మరమ్మతు చేయుటకు
10926, 854 రూపాయలు అంచనా వేయబడి
నది. తిరుపతిలో దేవస్థానము కచేరీలో 1918 సం॥
ఆగస్టు 26వ తేదీ మధ్యాహ్నము పై నుదాహరిం
చబడిన మరమ్మతు పని వేలము వేయబడును.
ఈ పనిని చేయదలచుకొనినవారు ఒక్కొక్క పనికి
మొదట 100 రూపాయలు డిపాజిటుకట్టి పాట పాడ
నప్పుడు. పాట ఖాయబడిన పిదప వ్రాసి యివ్వ
వలసిన ఒప్పదల కాగితమును కచేరీ వేళలయందు
దేవస్థానము కార్యాలయమున చూడవలెను.
తిరుమల తిరుపతి } శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీ,
దేవస్థానము ఆఫీసు }
1-8-18. } విచారణకర్త.

ఆంధ్రవిద్యావిధి; విన్నపము.

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాప్తనము తృప్తి
కరముగ లేదు. ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు
విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరకుట దుర్లభము.
ప్రవేశము దొరకినవారికి పోషణము దుర్లభము.
ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును
పొంది పోషణకై అల్లాడుచున్నారు. విద్యాభి
మానులు ఆంధ్రదేశాభిమానులు ప్రత్యేకము
ఈ విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యావిధికిగాని సహ
యము చేయుటకు ప్రార్థితులు. దానములందెల్ల
విద్యాదాన ముత్తమదానము. సొమ్ము నీక్రింది
వినిపావగాకు కంపనలయందు.
ఆంధ్రవిద్యావిధి కార్యదర్శి, తాలుకాజ్యోతిషి, మదరాసు.

The Glory of Man is his
STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL,
SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to pre-
serve it in the heyday of Youth, guard and
insure against its loss as a precautionary
measure, and obtain and regain it, at any
age and at any expense, if already lost,
through any cause whatsoever. How? By a
timely use of the world-renowned mechanical
device called "E" manufactured on Dr.
Pier's Principle of Hypertonic Treatment
by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago
U. S. A. priced at Rs 15 only (packing
postage &c, charged extra) sent all
over, highly recommended by several leading
medical authorities of the East and the West and countless
numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess
this necessary attribute of life is only a so called Man
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in
English: write to-day, in all confidence if really interested on
[669]
free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika"
to the
Erectoruz (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Patana (Punjab) India.

అమృతార్ణవ అవశేషము.
ఈ అమృతము గర్భమును పుట్టించే పిండమును పోషించి
చి బలమును కలిగించి యున్నతనమును చేసి చేతి కాతి
మంటల పోగొట్టును. మెదడును శుభ్రు చేసి శరీరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, ధైర్యము, తలకొప్పి,
రామ్యులొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.
219 అర్ధహస్త డబ్బి 1-8 రూ. 2-0-0.
వైద్యకళాశ్రీ మహేశ్వర గోవిందస్వామి
ఆశ్రమము, తిరుపతి, తిరుపతి, తిరుపతి.
కారణం బ:- ఇది శ్రీభక్త్యులొప్పి అనున పాటకము.
సంఘములచేత సంస్కారమునకు పూర్తి నిందు నివారించింది.
అందుకు జరిగినవలయును రూ 0-1-0-0 పోస్టేజీ చేయ.
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7 కింబు శివస్వామి, మదరాసు

శ్రీ శ్రీశుభలయ గోపాలకృష్ణ గోకతామి చ ౫-వి
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. వి. భిక్షులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టాఫీసు 213 మదరాసు.
ఆత్మబిజ్ఞానము
తిన్నపైను పక్కని గ్రంథము. పెల రూ. 0-8-0
మనోరమ, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టాఫీసు 213, మదరాసు

రాజకీయ సంస్కరణములు.

(-)-
ఆంధ్రనాయకుల యభిప్రాయములు.

ఆంధ్రప్రతిభా సంపాదకునకు:

అయ్యా, హిందూదేశ రాజ్యాంగకల్పత్రమున త్వరగా మార్పు జరుగవలసి. ప్రపంచమునంతట అట్లుండికట్టుడికించుచున్న వాడుకనువోసంప్రదించుచు దీనికి కారణము. అందు భారతయోధులు చూపిన పాతనము దీనికి కారణము. ప్రపంచమున నిరంతర శ్రమకల్పము లేకుండ, సున్నున్నవాడులు నలిగిపోకుండ, వాడుకను బహుభాషి యాదవానలంబున దుమికి దేశస్థులకల్పత్రములకై పోరాడుచున్న మన బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు మనలందరినీ ఒప్పించి యా పటికంపై యుద్ధమున కంగబలమున నిర్ణయమును భారతభూమియందీ విశేషముగ గూర్చు నిమిత్తులు గావించవలసికట్టిరి. భారతీయులు పాశ్చాత్యమార్గముల నవలంబించి ఆంగ్లేయవిద్యావ్యాపకత్వమున ప్రభాస్వాత్యమును గోరుచుండి రనియును దానికొరకు దేశీయదేశభాషిమానులు ఉన్నవామందు రనియును ఆ యాకాంతి నణప సుధరిపాలననదానమే సాధన మనియును సంస్కరణ ప్రచారక నొక్కి విశ్వాసించుచున్నది.

మనపటికెలాగ దేశమునందలి వివిధస్థితులయి ఏయే యభిలాషలతో పనిచేయుచున్నవో అవి యథాస్థాయముగ నిప్రభావితముల జేయునట్లుచేయవలసి. ప్రజాభివృద్ధి మొదలునుండి చివరవరకు జరిగిన మార్పులకు సరికొత్తినీ చెల్లువలయు ప్రభుత్వ నకును భారతీయుల దేశస్థత్వమున స్నేహభావముతో వారిని వారికొప్పగింప నిజముయిన యుద్దేశ్యమున్నట్లు సుప్రపదక మానదు. కాని హిందూదేశవాసుల నిజమయిన కత్తిసామర్థ్యములు స్వయముగ వా రెఱుగకపోవుటచేత సుధరిపాలన మెప్పుడు విశేషముగ మొనరిగిన సామ్రాజ్యమునకు భంగముకలిగి వారియందు లీనమై యున్న రాజ్యసంరక్షకతాధర్మముగకు భంగము వచ్చుచేయించు అడుగడుగునకును వారు జడియించుచున్నట్లు సుప్రముగ అప్రజాభివృద్ధియనున గోచరమును చున్నది. ఆంగ్లేయభజనమునందలివో తత్సద్భవదేశమునందలివో రాజ్యాంగప్రతిష్ఠాపనలు స్వరూపముల ను కు ప యుక్తములయినవి నిర్మించుట యవసరమని నిశ్చయించిరి. అచ్చట నున్న సంస్థలన్నియును, మనకు గూడ నుండవలె ననిరి. కాంగ్రెసునీకు పథకము గోనట్లు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము కలగజేయుట యవసరమనిరి. ఇవియన్నియును సమంజసముగ నే యున్నవి. కాని దేశవాసులయందు వారిపొదున్నట్లు లేంచుచున్న ఆత్మకృతాభియమవలన ఆయాప్రతిష్ఠాపనల కుండ కలసిన హక్కు లుంచక కొన్నిటికి హక్కులు పూర్ణముగ లేకుండజేసియు కొన్నిటికి అంతరాయముల నెక్కువగ గల్గించియు ఆయా సంస్థలవలన దేశమునకు కలుగవలసిన స్వాతంత్ర్యలాభము లేకుండజేసివారు. అట్టిలాభము పూర్ణముగ దేశమునకు లభించుటకు ఏవిధసంకల్పరచుట గూడ చాలునట్లు లాభిప్రాయములను గనబడదు. పునాదులలేకవారు. ఇండ్లుకట్టి వారు. గుమ్మములుపూత్రము నల్లరాళ్లతో సిమెంటుచేసి విగించివారు. గుర్రమునకు జీవకట్టి సవారిచేయుటకు లీగిన సాధన లన్నియు మొసంగి రికాయలుపూత్రము వైకి ఎత్తికట్టి పై నెక్కురాతును లీనుకు కట్టికట్టి కట్టెను ప్రక్కనుంచుమరియు కని చేలికిచ్చి జాలుపట్టుకొని నడుపుకొని పొమ్మను లాగు చేసిరి. స్వాతంత్ర్యముకొర కెదురుచూచుచున్న దేశభాషిమానుల కిది యాకాంక్షయు కలిగించింది. మనపటికంపై ఎక్కువ మనోవేదన కలిగింది. నన్ను వెరుగుకుండనున్నది. మనది మన మనభవించుటకు మీలేదు. అప్పుడు నువ్వెట్లుండును? అందుచే దేశభాషిమానులు కమయనత్వత్వమును గనపరచుచు అనంగీకారమును జెల్పించుచు వలసిన మార్పులను నూచించుచు దేశకాల్పత్రపు నిగదించుచు ప్రతివిధముల పలువోట్ల ప్రాతల మూలముగను సుధరిమూలముగను తమతమ యభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుచున్నారు. అట్టి యభిప్రాయము లొసంగవలసిన దనియు యుక్తమయిన వానిని అనుసరింతు మనియును ప్రకటించబడియెను. ఇప్పుడు దేశప్రముఖులు తన్నిమిత్రముగ నిరాకరణవాదులు, సమీకరణవాదులు, సమృద్ధివాదులు నని మూడుత్రై లయిరి. నిరాకరణవాదులు కావలసినస్వాతంత్ర్యము దేశమునకు లభించలేదు గావున సంస్కరణముల పూర్ణముగ పరిత్యజింపలేననుచున్నాడు. సమృద్ధి వాదులు సంస్కరణములు చక్కగ నున్నవి. లేనిది మన కేకొంచెమో యిప్పుడు లభించింది. ముందులభించు సాధనములు గనబడుచున్నవి. ఎక్కువ గోరిన గొంతెప్పుకొరక యందు

రేమో! ప్రభువుల కక్కడ కోపమువచ్చునో? ఇచ్చివచ్చినో తప్పిపోయినదను వారితో ప్రాతిగ నుండము. వారిని పంచి మాటాడుకొందము. వారికి కోపము వచ్చిన మనకసలే లేకుండపోవునేమో? యనుచున్నారు. సమీకరణవాదులు పొగున్నునుండనీ. అట్లు తీసివేయుతరు. కట్టునిట్టుతము. లేనిని వెట్టింతుము. దేశమందగముగ లిపి యొకకంత్వముగ బనిచేయుదము అనుచున్నారు. ఇట్టి సమయమున ఎవరిభావము లెన్నున్నవో అందుగల సాధకబాధకము లెన్నున్నవో ఒకరి కొకరు చెలిపి కొనుట యవశ్యకము. ప్రజాభివృద్ధిసాధనమును క్రయముగ విమర్శించి అందుండ కలయు లోపముల తోచినలెన్నున విన్నవించెదను.

ఆంగ్లప్రాంతపులు దేశస్వాతంత్ర్యమున కిప్పుడు కేక్కుభావముతో పనిచేయుచున్నవారు. చిరకాలమునుండి నిరంతరముగ వారలకువచ్చుచున్న స్వాతంత్ర్యములకు వర్తకలాభముల కిప్పుడు నష్టముకలుగనున్నది. తన్మూలమున వారునకుము కట్టి మనకువ్యతిరేకముగనున్నారు. ఈవిషయమును కాసనము ఉండవలసియున్న ఆంగ్లదేశమున వీరిపక్షమున నొకప్రతికక్ష బయలుదేరింది. అక్కడివారికి దక్క యాంగ్లప్రాంతపు. సాయము జేయుచున్నారు. వారందరకు కలిసి మనదేశ మనినను స్వరూపాలనమే వల్లపడదనుచున్నారు. వారికి సమాధానము చెప్పి వారినొప్పించినగాని మనకు స్వరాజ్యప్రదానమే లేదు. మాంటూరూపు ముత్రిగాలికి ఆంగ్లప్రాంతపుల నొప్పించి తా నీయదలంచిన మట్టుకెదలు మనదేశమునకు స్వరూపాలనము లభించజేయుట యొకపని. మనల సమాధానము జేయుచుట యొకపని. మనము విమర్శించునట్లు దీరిండును మనమునలెట్లు కొని విమర్శింపవలయును.

కోపూరు. తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు.

* * * *

సామ్రాజ్యపరిపాలనము.

ఆంధ్రప్రతిభా సంపాదకునకు:

అయ్యా, కార్యనిర్వాహకాభి:— రాజధానుల పరిపాలనలో వలెనే ఇండియా గవర్న మెంటుకు సంబంధించిన విషయములు కూడ స్వాతంత్ర్యము, ప్రజాయత్తములు అని రెండు విధములుగా విభజనచేయబడలేదనియు, స్వాతంత్ర్యవిషయములు అధికారవర్గము వారికిని, ప్రజాయత్త విషయములు మంత్రులకును, అధీనము చేయబడవలయుననియు నిదివరలోనే ప్రాసి యంటిని మరియు స్వాతంత్ర్య, ప్రజాయత్త విషయములను గూర్చి వ్రాయుటలో రిపోర్టునందలి పట్టికలో ప్రజాయత్తములుగానుండుటకు నియమింపబడినది గాక అదనముగా ప్రజాయత్త విషయములుగా నుంచుటగాను మనము కొరకలసినవానిని కొన్నిటిని పేర్కొనియుంటిని. వీనిలో ఒక్క రాజధానులకు సంబంధించినవే గాక, ఇండియా గవర్న మెంటుకు సంబంధించిన విషయములుకూడ కలవు. అట్టివిషయములన్నియు ఇండియా గవర్న మెంటులోని మంత్రులయధీనమందుండలేదు. ఈ మంత్రులను కాసననిర్వాహకభావోని ప్రజాప్రతినిధులనుండి యెక్కువ కలుకుబడి గల వారిని గవర్నరు జనరలుగారు ఏర్పాటుచేయవచ్చును. మరియు ఇందుకు చేరిన అధికారవర్గకాభిలో ఒక జేతీయదుండలేదు. ఈయన కూడ ప్రజాప్రతినిధులనుండియే యేర్పాటు కావడవలెను.

కాసన నిర్వాహకాభి:— రెండువంతులు ప్రజాప్రతినిధులతో నూరుగురు మెంబర్లుగల ఒక సభయును, 21 రు ప్రజాప్రతినిధులతో ఏ బది మంది మెంబర్లుగల స్టేటు కౌన్సిలనును నొకసభయును కలసి కాసన నిర్వాహకాభిగా రిపోర్టు ప్రకార మేర్పడింది. ఈ స్టేటు కౌన్సిలు తీసివేయబడవలయునని కొందరి యభిప్రాయము. ఏ దైన కాసన సభవారితే నామోదించబడిన బిల్లును గవర్నరు జనరలుగారు స్వతంత్రించి దేశమునకు పోనికర. మన కారణమున నిరాకరించుట కంటె స్టేటు కౌన్సిలులో దానిని చర్చించుట మేలుగాన స్టేటు కౌన్సిలుకూడ నుండుట మ చిదనియే నా యభిప్రాయము. మంత్రుల యధీనమందున్న ప్రజాయత్తవిషయములలో కాసనసభకే సంపూర్ణాధికార ముండవలెను. కాని యీ విషయములనుగూర్చి కాసనసభకే యామోదించబడిన వెనుక ప్రతి చట్టమును, నిబంధనయు మొదలగునవి స్టేటు కౌన్సిలువారుకూడ చర్చించి, వారికి తోచిన కొన్ని సవరణలను చేయవచ్చును. అట్టి సవరణలు కాసనసభ ఆమోదించవలెను

నిర్బంధ ముండ కూడదు. అని కేవలము సలహా పూర్వకములుగానే యుండవలెను. వారిని కాసనసభవారు ఇష్ట మున్నవో ఆమోదించవచ్చును, లేనివో ప్రోసేవేయవచ్చును. స్టేటు కౌన్సిలులోని ప్రజాప్రతినిధులు ప్రజాయత్త విషయములకు సంబంధించిన ఏదియైన బిల్లును ప్రవేశ పెట్టవచ్చును. అది కాన్సిలుచే నామోదించబడిన వెనుక, దానిని కాసనసభవారు విమర్శించి పూర్తిగా ఆమోదించవచ్చును లేదా ప్రోసేవేయవచ్చును, లేదా కొన్ని సవరణలతో నంగీకరింపవచ్చును. స్వాతంత్ర్య విషయములకు సంబంధించిన బిల్లుల విషయములలో రిపోర్టు యొక్క 279 వ పేరాలో ఏర్పరచ బడినట్లుగానే చర్చజరుగవచ్చును. ముందుగా బిల్లు కాసన సభలో చర్చింపబడి, తరువాత స్టేటు కౌన్సిలులో చర్చింపబడి వారితే చేయబడిన సవరణలు కాసనసభ కామోదనీయములుగా నుండనివో రెండు సభలువారును కలిసి చర్చించిన మీదట బిల్లు ప్యాసుచేయబడవచ్చును. స్టేటు కౌన్సిలులోని ప్రజాప్రతినిధులకు దేశమునకు సంబంధించిన అన్ని విషయములలోను చర్చించుట కును, ప్రయిజేటు బిల్లులను ప్రవేశ పెట్టుటకును అవకాశము లేకుండజేయుట మాకీష్టములేదని మాంటూరూపు మెప్పువర్గము 821 వ పేరాలో నుడివియుండిరి. వైసద్భతి ప్రకారము వారి యభిప్రాయము కూడ నెరవేరగలదు. గవర్నరు జనరలుగారికి ద్రురప్రత్యము నిచ్చు నధికార ముండవచ్చును ఎంత జనుగురు వచ్చినయేబిలు నిను ముందుగా కాసనసభలో చర్చింపబడకుండ ప్రత్యేకము స్టేటుకౌన్సిలు వారితే ప్యాసుచేయబడగూడదు. గవర్న మెంటువారితే యేర్పొన బిల్లు ప్రవేశ పెట్టుటకు కాసనసభవారు అవశ్య యయ్యనియేదల గాని యేనిటిలో నైనను గవర్న మెంటుబిల్లును ప్రోసేవేసినగాని దానిని గవర్నరు జనరలుగారు ధృరప్రత్యము నిచ్చినమీదట స్టేటుకౌన్సిలువారు చర్చించి ప్యాసుచేయవచ్చుననియు, అట్టిబిల్లు తిరిగి కాసన సభవారికి చర్చించుటకు పంపబడదనియు 279 వ పేరాలో ఏర్పాటుచేయబడినది. ఇట్టి యేర్పాటుండగూడదు. ఇట్టి బిల్లు స్టేటుకౌన్సిలువారి యామోదము నొందితర్వాత, తిరిగి కాసన సభవారు విడిగా చర్చింప నవసరములేకుండ, కాసనసభవారు ను, స్టేటు కౌన్సిలువారును కలిసి చర్చించినమీదట ప్యాసు చేయబడవలెను.

బడ్జెటు కార్యనిర్వాహకాభి:— కాభి:వ చేరిన అధికారవర్గము వారును, మంత్రులగువారును కలిసి ముందుగా నేర్పాటు చేసి కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టవలెను. అక్కడ చర్చ జరిగిన తర్వాత స్టేటు కౌన్సిలులో చర్చించిన విషయ ప్యాసుచేయబడవలయును. స్టేటు కౌన్సిలువారు స్వాతంత్ర్యములలో పాలు ప్రజాయత్తములను కూడ చర్చించుటకు అవకాశ మియబడి నందున, ఇందు విషయములలో కాసనసభయొక్క అభిప్రాయములను ఎప్పుడును వారు తెలిసికొనుచుండరే గాన, బడ్జెటు నేర్పాటు చేయటంలో స్వాతంత్ర్య, ప్రజాయత్త విషయముల రెండింటిని సమానదృష్టితో చూడరేమో యని భయపడవలసిన అవసర ముండగూడదు. కాని మొత్తముమీద ప్రజలకు మాత్ర మెప్పటికినీ స్టేటు కౌన్సిలునెడల అపోహమట్లుకు తగ్గదు. స్టేటు కౌన్సిలులో అధ్యము సగముమందియైనను ప్రజాప్రతినిధు లున్నవో కొంతవరకు ప్రజలకు దానియందు సమీక యందును గాన ఆప్రకారము జరుగుటయే యుక్తము. కాసనసభను భగ్నుముతేయు నధికారము గవర్నరు జనరలుగారి కుండగూడదు.

పితాపురం, ఆగస్టు 12 ముల్కాల్ వేంకటగోపాలరావు.

* * * *

అవసర కృష్ణామండలసభ

ఆంధ్రప్రతిభా సంపాదకునకు:

అయ్యా, హిందూదేశకార్యదర్శి మాంటూరూపిచేత ను రాజప్రతినిధి మెప్పువర్గ ప్రభువుగారిచేతను తయారుచేయబడి విమర్శవార్తమై ప్రకటించబడిన హిందూదేశ రాజ్యాంగ సంస్కరణలనుగూర్చి నీటిపన్ను హెచ్చించుటకు గురించి చర్చించి మనఅభిప్రాయమును దెలుపుటకై అవసర కృష్ణామండలసభ బందరు పురముదిరిమున 24 తేదీ ఉదయం 7 గంటల నుండి గౌరవనీయులకు రావు బహద్దరు మోచర్ల రామచంద్ర రావు పంతులుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సమావేశమగును. దివానుబహద్దర్ వారణాసి నుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగానుండ సంగీకరించిరి. శిల్లాలోని ప్రముఖులెల్లరు విచ్చేయుదురని నమ్ముచున్నాము ప్రతినిధి రుముము 0-8-0 నిర్ధారణ చేయబడినది. ప్రేక్షకులు ఉచితముగా రావచ్చును. ప్రతినిధులకు భోజనాదివసతులు యేర్పరచబడును. బందరు ప్రేక్షకవర్గ 28 తేదీ రాత్రినుండి ప్రతినిధులు ఆహ్వా

నింపబడుదురు. ఈ సభ చాల ముఖ్యమైనది గనుక ప్రతినిధులు వివిధ వర్తులను యెదురు చూడబడుచున్నది. గ్రామ సంఘములు, తాలూకా సంఘములు తమ ప్రతినిధులను పంపకలే సరి కొరవడుచున్నవి. ఏ గ్రామమునుండి ఎందరు దయచేయవలసి కాద్యదర్శులకు ముందుగా తెలియజేయుదు రని నమ్ముచున్నాము.

వారణాసి సుబ్రహ్మణ్యం
అవ్యవసాధకము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ-సంస్కరణములచర్చ.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకుడు:

అయ్యా, మాంటాగుమంత్రిగారు మనకు ప్రసాదించబోవు రాజ్యాంగసంస్కరణముల విషయము జేయున తీవ్రముగా చర్చ జరుగుచున్నది. మన మెన్నఁదొసంతర్సముల నుండి జాతీయ, మిశ్రవాదుల సమ్మేళనపరచుటకు తయారు చేసి జేయుపద్ధతులను తీచేతి అంగీకరింపజేసిన కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణములను మంత్రిగారు గ్రోసి వేసినందున, జేతముల అసంతృప్తి వివరించుట అవసరము. మన వాయువులు సయితము ప్రజాభిప్రాయమును గనుగొని వారికి మార్గ దర్శకులు కాకుండ, మన యాద్యవముల ఖండించుట కెంతయు భగిరథ ప్రయత్నములు చేయుచున్న మన శత్రువుల నెనుక చేరి తాళము చేయుచుండుటవలన, జేతము చాలా సందర్భ స్థితిలో నున్నది. మన శత్రువుల పుటుమాయములవలన, బెంబేలు, సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు, మోలిలాలు ఘోష, వార్ని మాన, జమ్నా దాసు ద్వారకవాస్, చిల్లరంజనదాసు, విజయ చంద్రపాలు మున్నగు స్వరాజ్యవాదులు సయితము తిరిగి బోవుచున్నారని వ్రాయుట కెంతయు విచారకరము.

కావున ప్రకృత రాజకీయవాతావరణమున ఆంధ్రులెటు ల ప్రవర్తించవలయు ననునది అలోచనీయము. ఆంధ్రులు పట్టుదలగల వారనియు నిరంతర మాత్మసేవా పరతంత్రులని యు, నొకరికిని జంకరనియు భారతవర్షమంతయు తలంచుచున్నది. ఇతరప్రాంతముల ప్రజలు మనము సంస్కరణముల పట్ల నెటుల ప్రవర్తించబోవునన్న మేయని యాతురతతో చూచుచున్నాడు. కాని జేతభక్తియందు యత్నావహముగల యాంధ్రులు, గౌరవప్రతిష్ఠలగుల యాంధ్రులు శత్రు జరుగబోవు రాష్ట్రీయసభకు వచ్చి సంస్కరణములపట్ల తమ అభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించి ఆంధ్రుల ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొందురుగారి.

మొన్న నేలము జిల్లాలో జరిగిన ప్రత్యేకమండల సభ రాజకీయ చరిత్రమునందు చాలాముఖ్యతను మైనది. అచ్చట ప్రజలు నిశ్చలజేతభక్తులగు మినమాపల్లి జమీందారులు రాజా వేంకటాచలరెడ్డిగారు బాండ్లు అదివారాయణ శ్రేష్ఠిగారు మున్నగు వారి నాయకత్వము కింద రాజ్యాంగ సంస్కరణముల పట్ల అభిప్రాయమును వెలిపించుటల ఇంతవరకు జరిగిన ఏ రాష్ట్రీయ సభలోను, మండలసభలోను, నెవరును నిర్భయముగా వెలిపి యుండలేదని వాటిభిప్రాయము. ఎవరో కొందరు తప్పు, కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణములు మనకు ప్రసాదించబడుదాక నొక అడుగున వెనుక నెట్టువని ప్రతిజ్ఞలు గావించిన నాయకులు, మంత్రిగారు మన జేతమునకు వచ్చినపుడు కొట్టకొలది సంతకములచేసి మన సంస్కరణములను మంత్రిగారికి పంపుటకు ప్రజల నెంతయో యత్నపాపరచిన నాయకులు, సంపూర్ణ స్వరాజ్యము ప్రసాదించబడునంతవరకు ఇనుమంటియేయియ జంకక యాందోళనచేయవలయునని వాగ్దానముచేసిన నాయకులు. సయితము నేలమువారికి సంస్కరణములపట్ల అభిప్రాయ మిచ్చియుండలేదు.

వారు చేసిన తీర్మానము అశ్విద్యుతముగా నున్నది. రాజనీతిజ్ఞుల అందు మాత్రమే కనుబడుచున్నది. 1917 సంవత్సరము అగష్టు 20-న తేదీ వారు మాంటాగు మంత్రిగారు బాధ్యతాయితప్రభుత్వమునసాధ్యమైనంత తీర్మానమునప్రసాదించుట అంగ్లప్రజలయొక్క ఆదర్శమని వాగ్దానముచేసిన ప్రకటనమును బట్టిచూడ, నూతనసంస్కరణములు అసంపూర్ణగను, అసంతృప్తిగను నున్నవి. అనేకవేలయేండ్లనుండి రాజ్యపరిపాలనము చేయుటలో ప్రజానిధులని పేరుగాంచిన మనకా నూతనపరములు ప్రసాదించబడిన, మనము వానిని నిర్వహించుటకు అనర్హులమై, ఇచ్చినవానినే పుచ్చుకొంటిమని లోకము దెప్పుకలదు. రాష్ట్రీయపాలనము, ప్రజాప్రతినిధులచేతులో నుంచని యే సంస్కరణములను మనకు అవసరములు. కార్యనిర్వాహక చిర్లము ప్రజాప్రతినిధిసభలకు లోబడునటులు చేయనివిధానమును ప్రసాదించిన అంగ్లకానిససభకు చాలా అగౌరవము. కావున

కాంగ్రెసు-లీగు సభలవారు వెంటనే కాంగ్రెసులీగుసంస్కరణములను యాదర్శములుగా దీసికొని మన యాశయముల కనుకరించి స్పీయును తయారుచేసి, తత్తుణమే ఇంగ్లాండునకు కొందరిని పంప ప్రత్యేక కాంగ్రెసువారు తీర్మానించవలయుననిరి.

ఈ అభిప్రాయములనే మనము సయితము గైకొని తీర్మానము చేయవలయును. అప్పుడే ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ నిజమైన ప్రజాభిప్రాయమును వెలిపిన దగును.

కావున ఆంధ్రులు ఈ విషయమున ఎటుల ప్రవర్తించెదరో చూడవలయును.

చెన్నపురి, అగష్టు 18 ఎం. వి. ఎన్. శర్మ.

నోటు:— నిన్నటి పత్రికలలో డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ చేయదగిన కార్యక్రమమును గురించి వ్రాసినవిషయము చాలా అసంతృప్తికరముగ నున్నది. నిరంతర సేవాపరము అధికారుల కార్యక్రమమును బాగుగా నెరిగిన డాక్టరుగారు ఇంకను మాంటాగుగారి సంస్కరణ ప్రజాభిప్రాయని ప్రధానమాత్రముల నంగీకరించి మన యాశయముల నూతన సంస్కరణములందు చొప్పింప ప్రయత్నము చేయుటలో బాధ మేమియులేదు. మన కాంగ్రెసు సంస్కరణములనే మూలాధారములుగా గైకొని మాంటాగుగారి మంచిసూత్రములను మనమెందులకు కొరగూడదో తెలియజున్నది. బాధ్యతగల వాయువులే ఈ కమయము వెనుకంజ చేసిన జేతస్థితి ఎటులమానో డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారికి నివరించుట అవసరము.

శర్మ.

మాంటాగు-మెన్యుఫర్డసంస్కరణములు.

గ్రాహ్యములా? అగ్రాహ్యములా?

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకుడు:

అయ్యా, మాంటాగు-మెన్యుఫర్డ సోదర్లు ప్రకటించబడినప్పటినుండియు జేతనవాయువు లామోదమును వెలుపుచు కొన్ని మార్పులను నూచించుచుండిరి. కొందరు మహారాజులను సంస్కరణములు తమ కాదరణీయములని ప్రకటించిరి. ఒక రిద్దరు తమ నిరాకరణమును సహితమును తెలియచ్చిరి. కాని సంస్కరణముల ప్రకటనముతో బాటు కొందరు స్వరాజ్యవాదులను ప్రాసిక్యావను చేయుటయు స్వరాజ్యసంఘములను సోదాజేయుటయు తటస్థించియుండుటయు కాలెటు కమావకొరెట్టు ప్రకటించుటయు తటస్థించియుండుట చే మాన్చిమింట్ సంస్కరణముల నిచ్చినప్పటికిలే ఇప్పుడును జాతీయవాదులను బాధించి మిశ్రవాదులను తేరదీయు ప్రయత్నములు గన్పట్టుచున్నవి. ఇట్టితరుణములో ప్రస్తుతసంస్కరణములు అగ్రాహ్యములని చెప్పటకు కొందరుసంజయింతురు. ఇంతవరకును మనజేతములో ఈసంస్కరణములనుగూర్చి మూడు విధములయిన అభిప్రాయములు బయలుపడెదవని. (1) వృద్ధులయినమిశ్రవాదులు, ఆంగ్లో హైందవ ప్రతికలు, ఇంగ్లాండులోని శక్తికలు, కొందలు అంగ్ల ఉద్యోగులు. ఈ తరగతి అభిప్రాయములు సంస్కరణములను బట్టులవలె బోగడుచు, ఇండియాకు మహాపకారము జరుగజున్నదనియు, అందుకు కృతజ్ఞులమై యుండవలయుననియు నూచించినవి. కొందరు మిశ్రవాదులు కొన్ని మార్పులను నూచించిరి. వై ప్రతికలలో ఒకటి రెండు వ్యతిరేకాభిప్రాయములు నూచించినను మొత్తమున అంగీకరించినవి. ఇచ్చటి ప్రతిపక్షులకు ఆంగ్లేయులకు నాయకుడైన వెల్చీగారు సంస్కరణములు అంత తీవ్రముగా లేవనియు జాతీయవాదు లంగీకరింపరు గనుక వారి నెదుర్కొన సంసిద్ధులై యుండవలయుననియు నూచించిరి.

(2) రెండవ పక్షమువారు ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారిచే అమితకారు లని నూపింపబడుచుండు జేతనవాయువులు. వీరు మొదటివారిలో కలిసి మిశ్రవాదుల మనవింపుకొనకలేవని యు వారిలో కలిసియుండవలయుననియు అభిలషించువారు. మనుషటివలె మిశ్రవాదులనుండి చీలిపోక కలిసియుండవలయుననియు సంస్కరణములను నిరాకరింపక తీవ్రముగను, తీవ్రాతితీవ్రముగను విమర్శింపవలయుననియు సంస్కరణములలో ఎత్తువమార్పులను చేయవలయుననియు కోరుతురు.

(3) మూడవపక్షమువారు ఈసంస్కరణములు అనర్థనాయకము లనియు వీనివలన ఉపకారముకంటె అపకారమే ఎత్తువగలుగుననియు కనుక వానిని నిరసింపవలయుననియు చెప్పుదురు.

మొదటివారు కాంగ్రెసుస్పీయునకు నున్న బెట్టి మాంటాగు సంస్కరణముల కిరసావహించి యూరేకుచున్నాడు.

రెండవపక్షమువారిని తమదగ్గరకు చేరినాక అమితవాయులని నూపింతురు. వీరిలో బహుమందికి సంస్కరణము లాదరంతమున్న అవి యసలే రాజమాయని భయము. రెండవపక్షము వారు కాంగ్రెసు చేతను జాభిప్రాయముల నెప్పించి అటులరువారి కాంగ్రెసు తీవ్రున ఇంగ్లాండునకుబోయి అచ్చటివారిచేత సంస్కరణముల వృద్ధిచేయింపవలయునని కోరిక. పార్లమెంటులో బిల్లుబెట్టినప్పుడు క్రామిక సంఘపు మెంబర్ల చేతి తమ సంస్కరణములను వృద్ధిచేయింపవలయునని వీరియభిప్రాయము. మొదటివారికి ఇంగ్లాండులోని ఇండియా స్పీహీతులవబడువారు కులజేవరలు. రెండవారికి పార్లమెంటులోని క్రామిక (హూ) సభ్యులు ఇష్ట జనతలు. మొత్తమునూడ ఈ యభిప్రాయములవారును పర సహాయజేతువులు. వెనుక కాంగ్రెసు స్పీయును బోగడుచు అది తమవరకును సాత్విక నిరోధ మవలంపవలయును ననియు చెప్పుచుండిరి కాని ఇప్పుడు మెల్లగ వానిం జారవిడిచిరి. సావము మొదటిపక్షమువారు కాంగ్రెసు స్పీయును బహిరంగమునదలిచేసి క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ గ్రహించుటగాని రెండవవారు అట్లుచేయక క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ గ్రహించుటగాని నిగ్రహించుటగాని పనికిరాదనియు వానిని ఊరక విమర్శించి వదలి చేయవలయు ననియు ప్రతిపక్షస్వగ వాదులుజేయుదురు. వీరు మొదటి పక్షమువారిని తృప్తిపరచుటకై నూతనప్రజాభిప్రాయ నిగ్రహింప రాదనదురు. రెండవవారి సావభూతికొరకై కాంగ్రెసు స్పీయును ఆమోదింతు మందు రెగాని ఆచరణమున దారికి నున్న బెట్టి క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ మార్పులయు నంగురు. వీరి వాగాడంబం మె నిశ్చయమైనయెడల కాంగ్రెసు ప్రజాభిప్రాయమున నిలువబడి వానిని అవసరమయిన యెడ వృద్ధిచేయుటకు మారుగా వాచరణమున వానిం ద్యదించురు. మొదటివారికంటె జేతమునకు వీరే ఎత్తువ మున్న చేయుటగుదురు. మొదటివారు తమప్రత్యేకతను బోగట్టుకొన నిచ్చగింపక రెండువారిని తమివేయుచున్నాడు. రెండవవారు మూడవపక్షమువారు తేనివో తమకు బలమందనని యు వీరిందటని చేరదీసి నూతనప్రజాభిప్రాయ ఎత్తువమార్పులు జేసినట్లు గన్నది వాని నంగీకరించితిమని యొప్పింప వారురు. కాటనుగారును మెగ్నానల్లుగారును వాచాగారును శ్రీనివాస శాస్త్రిగారును రాసర్మిగారును ప్రథమ పక్షమునకు వాయకులు. బెంబేలుగారును, హర్షి మకాగారును చుటికొండబాబు రెండవ పక్షమునకు వాయకులు. బెంబేలుగారు ఇదివరకు మన ము క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ నంగీకరించనియెడల నిజకవాము పార్టీ వాని బలపరచినవార మగుదుననియు అందులన మాంటాగుగారి పక్షము బలహీనమగుననియు చెప్పుచుండిరి. కాని వీరి పక్షమువా రిప్పుడు తమ బోధల ఉల్లాసేసి జేతములోని ని, రాక రణ పక్షమును నిర్మూలము చేయవలయు నను నూవాలో మనము క్రొత్త ప్రజాభిప్రాయ నిరాకరణము గాని స్వీకరణము గాని జేయ నూడదనియు ఊరక విడువల సినదనియు రాష్ట్రీయ సభకు బోధించుచున్నాడు. హర్షి నుకొ గారు మధ్యరాష్ట్రీయలయొక్క అగ్రాసవాదిపతిగనుండి ఈ సిద్ధాంతమును బయలుపెరదీసిరి. మన ఆంధ్రులలో వాచాగారి పక్షమున జేత వాయకు లుండరని భావించెదను. కాని హర్షి మనగారి ఉపేక్షావాదమును పురస్కరించుకొని డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు నిన్నటి పత్రికలకు వ్రాసిన వ్యాసము ఆంధ్రజాతీయవాదులకు సంతాపము కలిగింపక మానక. కేవల మిది ఉపేక్షావాదమును గాదు సాపేక్షావాదమును గాదు. విమర్శింపవలయునటు. అంతటితో తక్కువ అగిపోయి గ్రాహ్యమో అగ్రాహ్యమో చెప్పగూడదట. వీనికి వారిచ్చిన కారణము మాత్రము చిత్రముగ నున్నది. ఈ నూతన ప్రజాభిప్రాయము గ్రాహ్యమో అగ్రాహ్యమో చెప్పవలయునని మనలను కొరలేదనియు మనము విమర్శ మాత్రము చేయవలయుననియు వారు వాదించురు.|| ఈ వాదము యొక్క అసత్యమును ఈ ప్రజాభిప్రాయము ప్రార్థనలకై మెరుజావుచేయగలదు. మనకోసాన్ని సంస్కరణములిచ్చి మనము తృప్తిబొందితిమని బోగమునకు నిరూపించు ప్రయత్నము లివి యని మనమెఱుంగుదుము. మనజే నొప్పించుటకై కాని యెడల ఇప్పుటి యా గడ మంతయు జరిగి యుండుదు. మన యభిప్రాయములను గనుగొని మన యంగీకరణమును బొందుటకు కర్మము అను మహావిచిత్రపాత్రము మన జేతమున కంపబడినది. ఈయనగారి ప్రజాభిప్రాయ ఇప్పుటి ప్రజాభిప్రాయ భేదము లేనట్లు మనమెఱుంగుదుము వీరు జేతమంతయు దిరిగి వ్యాసములు వ్రాసిఆంగ్లో ఇండియనుల యొక్కయు జేతనవాయువుల యొక్కయు అభిప్రాయములను అభిమానిము జేసికొని కలకత్తాలో సి. ఆర్. దాసుగారి చేతనహతిన ప్రజాభిప్రాయ బోలిన యొక వానినై సంతకము బెట్టించుకొని వెదలిపోయెను. ఇది మొదటియెత్తు.

మదరాసులోని బ్రాహ్మణశ్రేణివారులకు లగు నాయకు గారు మున్నగువారితో ఇప్పటి ప్రజాశాసన బోధింపబడినా క్షాతీ తయారు చేయించి మా బ్రాహ్మణశ్రేణివారుల ఇట్టి బాధా కనే ఇయ్యవలసివచ్చినందున వారిని పట్టించుట. ఇదియేదేశ యెత్తు.

మాంజ్యేయమునకు గాను ఇప్పటి ప్రజాశాసన బోధింపబడినా లోని బ్రాహ్మణ శ్రేణివారులకు లగు నాయకు ఇట్టి బాధా కనే ఇయ్యవలసివచ్చినందున వారిని పట్టించుట. ఇదియేదేశ యెత్తు.

కొందరు ఇంగ్లీషువారు మనకు స్నేహితులై ఉండవచ్చును మన నాయకుల నందరిని చూడగా వేటి లొంగ దిసి ఈ ప్రజాశాసన సంస్కరించిన ఉత్తముని ఇప్పటి వారిచే దానిని పరిచయపెంచుట. ఇదియును మనకు బాధకముగ నేరవచ్చును. సిక్కులకు ప్రత్యేకముగా క్రొత్తగా ప్రాతినిధ్య మిచ్చియును పూర్వము ఎన్నో మహాత్ములను కల్పించి ప్రాతినిధ్యము కొంతగలది పోషించుచును నూచించుటచే ముస్లిం లీనువారు కాంగ్రెసునుండి నిరసించుటకు సంసిద్ధులై క్రొత్త ప్రజాశాసన పాక్షి ప్రభుత్వమువారి ప్రసాదమునకై చేచియుండుట బ్రాహ్మణశ్రేణివారికి యోగము పెట్టి వారి కంకణ ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చుక నిలిపివేసినదియందు.

మరియు ముస్లిం నీడును అలహాబాద్ లెట్టి నెండు గవర్నరు గారును బట్టరుగారి యుపాధ్యక్షమున బట్టి యి బ్రిటిషు కాంగ్రెసుకు మిటివారు ఇతరు లున్న స్నేహితులు వీరి సంగీతంప చేయుటకు పథమును ఆకురముగ ఈ ప్రజాశాసన స్వీకరింప చేయు ప్రయత్నములో కానో సీతారామయ్యగారు మనకు శిష్యులని యున్నది.

సింహులో కలిగింపబడు The People (జనులు) అను పత్రిక తోటా ప్రకటించబడిన సంచికలో ప్రభావవ్యాసమున "ఇండియా ఏమి చేయుచున్నది?" అను శీర్షికతో ఈ కింది విధముగ వ్రాయుచున్నది. "అయినను మేము సంపూర్ణముగా నెలుగులకు కనగాలేము లేనప్పటికి ఏకాభిప్రాయము జరిగింప బడుచున్నదనియు మొదటి అభిప్రాయభేదములు వశించి వివిధ పక్షములవారు ఒక చిత్రము క్రిందికి వచ్చుచున్నారనియు చెప్పవచ్చును. ఇప్పుడు అతివాదులు మితివాదులు భేదము నశించినది. కొన్ని భూములలో చెప్పునట్లు ప్రజాశాసన స్వీకరింపవలసిన దని అన్ని భూములవారును చెప్పుచున్నారు. ఈ వ్యాసమున మాలవ్యాసము మదరాసు నాయకుడని వ్రాయబడినది.

ఈ వ్యాసమున బట్టి మనమందరము ఈ సంస్కరణ ప్రజాశాసన సంగీతంపించి ముల లోకము నెట్లు ప్రభుత్వము న్నారో ప్రాతినిధ్యమును వీరి నన్నిటిని మరచి సంస్కరణ ప్రజాశాసన విచారణము కొరకు గాని స్వీకరణము కొరకు గాని ప్రకటించలేదనుట అచితము. మనలో కొకచో కొంద రట్లు చెప్పినను ప్రతిపక్షమువారు చేయు చర్యలనుబట్టి యై నను గ్రహించి సరియైన మార్గమున నలంబించింప వలసి యున్నది. ఇప్పుడు మన యనంగీకారము తెలుపని యెడల మత సమయమిది? మాంజ్యేయగారు చిత్తుపట్టణులు తయారుచేయబడుచున్నదని చెప్పియుండిరి. మనవారు నూచించు మార్పు లేకుం చేయుదురు. చట్టము నయ్యరైన తరు వారే ఇన్స్టిట్యూషన్లు ప్రయోగించు! వాయనము ఆరి అనిపించు కొనుటకు మరల నొక పర్యాయము! మరల నాహ్వానింతుగా! కాన నో యాంగ్లవారా! మీ నిజమయిన యోశయము తెలుపు సమయము వచ్చినది. మీ ధర్మమును నెరవేర్చును.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.

* * * *

గుంటూరుపిళ్ళాడన-హరిసర్వోత్తమరావుగారి ప్రశ్న

I

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా సంపాదకునకు:

అయ్యో, మాంజ్యేయ మున్నట్లు స్నేహితులయ్యు లో ప్రభుత్వమున ప్రకటించినవ్యాసములో సంపూర్ణముగా స్నేహ నిరాకరింపబడినదనియు, తరువార ప్రకటితమైన విజ్ఞాపనయందు మార్పులతో అంగీకరింపవచ్చునని యున్నదనియు అందువలన వాటిని ప్రాయము మార్పుల చేసికొన్నట్లుగా నా మిత్రులు గా హరిసర్వోత్తమరావుగారు నూచించుచు వ్రాసిన ప్రకటనము ఈలోకా చూచితిని. అయితే రెండవదానియం దున్న "మాంజ్యేయ మున్నట్లు పథకమును సంపూర్ణముగా

మాన్యు నొందించి అందు కాంగ్రెసు లీగువిధానమందలి ప్రధానాశ్రమము చొప్పునగాని, దాని సంగీతంప విలులేదని యం దుటచేత తిరస్కారముయొక్క అభిప్రాయమునే వెలిబుచ్చు చున్నదను భావముతో ఆవిజ్ఞాపనయందు నేనున్న సంతక మును చేసితిని. తేమగిరిరావుగారు ఇదివరలో ఈ వారిచిన తీరున విజ్ఞాపనము కొద్దిగా సుదృఢత నని అభిప్రాయపడినం దున, ప్రజాశాసన పూర్ణముగా చేర్చించిన వ్యాసమునకుడ ప్రచురించుట అవసరమని యెంచి అవ్యాసమును పంపితిమి. కాని రెండును ఏక కాలముందు పత్రికలకు చేరక కారణా తిరములవలన రెండవ విజ్ఞాపనము ఆలస్యముగా పంపింపబడె ఇట్టి సందేహమునకు నెడనె వచ్చి. ఇప్పటికిని మొదటి వ్యాస ములో వ్రాసినభావమునే కలిగియున్నాను. రెండవ విజ్ఞాపన యందు సంతకములు చేసిన తదితరుల యభిప్రాయములు ఇట్లే ఉన్నవని నా గట్టి నమ్మకము

లక్ష్మీరాజు మేకలనరసింహ రావు.

II

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా సంపాదకునకు:

అయ్యో, ఈ నెల 12 వ తేదీ గల తమప్రతికారత్నం బున మ-రా-త్రి, గా. వారి సర్వోత్తమరావుగారి సందేహమును తిలకించినాను. ఈ పురమునుండి రెండు ప్రకటనలు ప్రకటించ బడినవియు, అందు రెండవదానియందు కొన్ని మార్పులతో సంగీకరింపవచ్చునని యున్నదనియు వారు వ్రాసియున్నారు. మాటల భేదమే కాని రెండవదానియందును సంపూర్ణ తిర స్కారభావమే యున్నది. మార్గకటనయందు మాంజ్యేయ గారు నూచనలను మార్పులతో సంగీకరింపవలయునని చెప్ప బడియుండలేదు. కాంగ్రెసు నూత్రముల నందిమిచ్చి పూర్ణ ముగ మార్పు చెందినగాని వాటి సంగీకరించుటకు విలులేదని చెప్పబడియున్నది. అనగా కాంగ్రెసు నూత్రములనే నిరూ పించుచున్నదిగాని కేరండుగాదు. తప్పుగనో, యొప్పుగనో, మనవాడువలె లోకప్రజాశాసన తయారుచేసి ప్రభుత్వము వారికి పంపియున్నాను. అట్టి దానిని పూర్ణము వెనుక త్రొక్కివేసి నూతన నూ చనల కేల మనవాడబడుచు న్నారో తెలియకున్నది. ఆదియునుగాక ప్రభుత్వము వారి క చట్టమును తయారు చేసి దానిరూపమును మనకు చూపింపవలెను, మన యంగీకారముగాని తిరస్కారము గాని యుండవలెగాని ఏదియో మాయాశాసనముతో న్న యీ మాంజ్యేయమిత్రుగారి సూచనలయందు యెందుల కిట్టి అభి ప్రాస భేదములు కలుగవలెనో తెలియకున్నది. ఈ విధానము ను మిగిలిన గవర్నరు ప్రభుత్వమువారు చెప్పబయు, అది గా దిదియని మనము మనపక్షము తెల్పుటయు, తుదకేదోయొకటి రాజీదురునప్పుడు ప్రజలు వెల్పుటయు జరుగవలెగాని, మన లో మన కెందులకెట్టి రాజీయో తొలగి నేనిధానమును మనము ప్రభుత్వమువారికి పంపియుంటిమి, అనిధానమునే యిప్పుడు ను కావలెనని కోరవలెను. కాని కాల మతిక్రమించినకొలది, కాంగ్రెసు విధానము పనికిరాదనియు, స్వయంసిద్ధమునూత్రము నకు భంగములేని నూతనవిధాన మునకల్పక మనియు తోచుచు న్నది. కాంగ్రెసు విధానమే బాగులేదన్నప్పుడు, మాంజ్యేయ సూచనలు బాగుగా బాగులేదని వేరే చెప్పవలెనా? నిన్నటి తిలంపులు నేడు లేవు, నేడున్నవి రేపు మాటుచున్నవి. ఈవిధ ముగా పరిణామము పొందుచున్న యీ కాలములో ఆ యభి ప్రాయములే సరి యని యెవరు చెప్పగలరు? మాదేశాడ మాంజ్యేయ మిత్ర మూచనలు నేటివీరకాయవలె నున్నవనుట కెంతయు సందియము లేదు. తిరస్కరించినంత మాత్రమున, మన మింతకన్న చెప్పన దేదియు లేదు. మనీ పూసిన నేరేడు పండును గొంతున వేసికొనిన నమలుటకు కష్టమై గుటక పడ నేరదు.

చట్టి నరసింహచార్యులు.

III

అయ్యో, సోమవారము. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచిక మా యూరికి ఈలోకాననే చేరినందున మా ప్రకటనములందు అభి ప్రాయభేద మున్నట్లు నామిత్రులు హరిసర్వోత్తమరావుగారి రెంచినట్లు కనబడుచున్నది. అట్టి ప్రకటనములు రెండు తెలు పబడుటకు కారణము చల్లా తేమగిరిరావుగారు తెలియజేసి యున్నారు. రెండవ దానియందును కాంగ్రెసు స్నేహునే గాని యితరప్రజాశాసన అంగీకరింప విలు లేదను భావమునే నూచించియున్నది. కాని క్రొత్తవారు చదువునప్పుడు అభి ప్రాయభేదమున్నట్లు కనబడుటకు తగినట్లు ఉండిన ఉండ వచ్చును. అయినను నా అభిప్రాయములు ఈపత్రిక చూడక మునుచే నేను పత్రికకై వ్రాసిన లేఖనల నున్న పడగలను.

14-8-18

వె. సుబ్బారావు.

భారత సంఘానికి జైలు

ఆగస్టు 13 మంగళవారము.

వ్యాసరావు

బందరులోని ప్రత్యేకమాజిస్ట్రేట్ గారగు లేకరిండు గణపతి ఘంటాశాస్త్రిగారు తమస్థానమునకు రాజీనామా యిచ్చి నందున, వారి కీయబడిన అధికారములు తినివేయబడినవి

వివిధాశాఖ.

డిప్యూటీ కలెక్టరు తిరుపత్తూరు కృష్ణస్వామయ్యగారు నెల్లూరునుండి గంపామునకు బదలయింపబడిరి.

డిప్యూటీ కలెక్టరు తాడికొండ సీతారామయ్యగారు నెల్లూరునుండి వచ్చిన తదనంతరము నెల్లూరునకు బదలయింప బడిరి.

డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆగ్నాటు రాజాబహదరు మొదలి యాతగారు దక్షిణార్కాడునుండి చిత్తూరు క్రైబరీకి బదలా యింపబడిరి.

మనసికలుకాః— ముందరి మామంతిరావు గారు ఆదోని మునిసిపల్ సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

సింగారెడ్డి శేషచలరెడ్డిగారు రాజామహేష్వరాలూకా బోర్డునకు, కడపతాలూకాబోర్డుకు డాక్టరు కె. నారాయణ పరంజ్యోతిగారును, సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

బందరు మునిసిపల్ సభకు, ఉదయగిరి గోపాలత్నము గారు, మధోల వేంకటరామనజరావుగారును సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

కర్నూలుజిల్లా ధోను తాలూకాబోర్డుకు, దివిరెడ్డి గారి ఎల్లారెడ్డి, పల్లెవ్రాము తిమ్మారెడ్డి, కె. ఆర్. నందరరాజ ఆయ్యంగారు పల్లె నాగేశ్వరరావుగారును, కర్నూలు తాలూకా బోర్డుకు సి. రంగారెడ్డిగారును సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

అనంతపురముజిల్లాలోని మొగండ్ తాలూకా బోర్డుకు రొడ్డుమ వెంకటరావుగారు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి

విశాఖపట్టణము తాలూకా బోర్డునకు చినస్వామినుండ రయ్యగారు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

పార్వతీపురము తాలూకాబోర్డుకు విశ్వవాధము బు చ్చనపంతులుగారు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

విశాఖశాఖ.

మొన్నటి చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు బి. ఏ. పరీక్ష లలో, ఇంగ్లీషుభాషయందు, విజయనగరము మహారాజాగారి కలాశాలలో చదువుచున్న కే. వరహానరసింహయ్యగారు, రాజ ధానికీ ప్రభువులుగా కృతార్థులై నారు.

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలో పల్నాకిమిడి తాలూకారి కలాశాలయందు చదువుచున్న బి. లక్ష్మీనరసింహస్వామి గారు రాజధానిలో రెండవవారుగా కృతార్థులై నారు.

బల్లారి క్రైయనింగు విద్యాలయము ఉపాధ్యాయులు గానున్న కే. నానాస్వామిగారు, టి. మామవంకరావుగారి స్థానమున ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నదరు పాఠశాలకే నియోజింపబడిరి.

ఆర్. సీతారామరావుగారి స్థానమున బల్లారి క్రైయ నింగు పాఠశాలకు కే. గోపాలరావుగారు ఉపాధ్యాయులుగా నియోజింపబడినారు.

నెల్లూరు డి॥ మునసబు కోర్టులో

అసలు 1918 సం॥ నె 458 రు.

కొందూరు కోడంద్రావరెడ్డి వారి

1. కంఠెనగోళ్ల వెంకట్రామరెడ్డి
2. ఆ. చెంచమ్మ
3. ఆత్రిపల్లి నరసారెడ్డి

ప్రతివాదులు

ఈ నెంబరు 1 టన ప్రతివాది తన క్రెడిటర్ల లాకీలను ఎగవేయు దురుద్దేశ్యముతో ఆస్తినిగురించి 1, 2, ప్రతివాదుల పేరిట జరిగించియుండే పరాధీనములు చెల్లనేరదని డిక్లరేషన్ పొందుటకు వాది తనకుగానున్న ఇతర క్రెడిటర్ల తిరపున నున్నా ఈదావా దాఖలు చేయుచు అందరి క్రెడిటర్లలాభము కొరకుగాను స్వగమరించుటకు పరీషుక్ యిష్పించవలసినది గా వాది దాఖలు చేసియుండే వి ఎ. నె 712-1918వ పిటిషన్ తే 2-9-1918 నికి వాయిదా నిర్ణయింపబడియున్నది గనుక 1 టన ప్రతివాదియొక్క క్రెడిటర్ల తమకు ఆక్షేపణలు యే మైనా ఉండినయెడల వై వాయిదా కోజున నెల్లూరుడిప్రీక్సు మునసబుకోర్టువారి యెదుట హాజరై చెప్పకొనవలసినది.

R. Subbarayadu.

(1283)

వాది పక్షం.

కాశీపురి శాసనసభ.

నేటి దినచర్య.

నేటిదినము తిరిగి చుట్టూము 11 గంటలకు పెంట్లు బాద్మిక్లలో కానవచ్చిన కమాండో వయస్కి. గజ్జులగా రధ్యతుల కహించిరి.

కేరీయ బొవభులను యభివృద్ధిగావించుటకు చెన్న పురి ఆయుర్యేద కళాశాలకును కేరీయ విద్యాలయములకును విరివిగా గ్రాంటులను చేయించవలయుననియు, యా విద్యాలయముల కలన గాని తిదితరమార్గములగుండ గాని.

(ఎ) ప్రాచీనవైద్యగ్రంథముల భాషాంతరీకరణములను ముద్రించుటకును.

(బి) కేరీయబొవభులయొక్కయు, వైద్యకాశ్రమములయొక్కయు విలువలను కనుగొనుటకు పరిశోధనపుటకును.

(సి) యువాని ఆయుర్యేదవైద్యముల శేర్షులకై పాఠశాలల నెలకొల్పుటకును, గజ్జుమెంటు వైద్యకళాశాల లందును. పాఠశాలలందును యువాని ఆయుర్యేద విద్యార్థులకు పాఠశాశ్రమములకు ప్రయోగము శేర్షులకు సదుపాయము లేర్పరచుటకును, ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వముల చేయవలయునని యొకతీర్మానమును గాని రంగారాయలవారు రుపపాదించుచు యట్లుపర్యసించిరి:— చెన్న పురిలో ఆయుర్యేద కళాశాలయను, పెంట్లకడను వైద్యకళాశాలను మిక్కిలి యువయోగకరమైన పనులు చేయుచున్నందున గావ్యరేషను వారు ప్రతివత్సరమును గ్రాంటులను చేయుచున్నారు. అది ప్రజలకు మిక్కిలి యుపయోగముగా యున్నది. కాబట్టి యట్టి వైద్యకళాలకు యభివృద్ధిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు కూడ కొంత ద్రవ్యసహాయము చేయవలయును. ప్రతివత్సరము 20 మందికి తక్కువ కాకుండ విద్యార్థులు ఆయుర్యేద కళాశాలలో తయారు కావలయునన్నారు. వైద్యగ్రంథము భాషాంతరీకరణముయొక్క యుపయోగమును గురించియు కేరీయ బొవభులయొక్క విలువ పరిశీలించుటయొక్క అవశ్యకతను గూర్చియు చేరుగ నేనుకోర్కొనకానించు నవసరములేదు. వాటియంతయోగము అందరికి సర్వత్ర తెలిసియే యున్నది. కేరీయ ఆయుర్యేద యువాని వైద్యకాశ్రమముల శేర్షులకును విద్యార్థులకు కారీర కాశ్రమములకు ప్రయోగములను పాఠశాలల త్యాగశ్యకములయొక్క విలువ పరిశీలించుటగానియు లోని ప్రజల సుఖమునకు వైద్యసహాయమును పొందలేకున్నాడు గాని వైద్యము నభ్యసించుచేయువారికి తగు ప్రోత్సాహము చేయలేననియు పురుషుల త్వమువారు తగు శ్రద్ధతీసికొని పరిశేయ వలయుననియు గోరుచున్నారు.

గా. యాకూలు హుస్సేనుగారు తీర్మానము నామోదించుచు యీ రాజధానియందే చుట్ట ను ఆయుర్యేద కళాశాలలకై, యువాని వైద్యకళాశాల లేదనియు. మహమ్మదీయ విద్యార్థులను ప్రోత్సహింపవలయుటకు ఒక యువాని వైద్యకళాశాల యనగర మనియు చెప్పిరి. ఈవిషయమును గురించి యీసభలో అనేకపర్యాయములు చర్చ జరిగినందులన విశేషముగా నొక్క చెప్పవసరములేదనియు, ప్రభుత్వమువారికి తగు ఏర్పాట్లను, సదుపాయములను గావించవలయుననియు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గా. కాశీపురిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు గ్రామాదులలో వైద్యసహాయమునకు గావలసిన సహాయము చేయవలసినయు, రంగారాయగారు కోరినట్లు తగినంత శ్రద్ధ తీసికొనబడునని చెప్పిరి.

గా. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు మూటాడిరి. ఈవిషయమై యీసభలో 4, 5 సంవత్సరముల నుండి చర్చ జరుగుచున్నదనియు, ప్రభుత్వము వారు కొన్ని వైద్యగ్రంథముల భాషాంతరీకరణము ముద్రించుటకును, బొవభుల పరిశోధించుటకును అంగీకరించి, అందునిమిత్త మొక యధికారిని నియమించి పరిశోధన జరుపుచున్నాడనియు ప్రస్తుత మున్నట్లు వంటి వైద్యములకు, బొవభులయమును గుర్తించింది ప్రోత్సహ మొసగెదరు గాక యనియు గోరిరి.

గా. బి. వి. వరసింహయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కాశీపురిగారు చెప్పిన వానిని బాగుగ విమర్శించిరి. ఆయుర్యేద యువాని వైద్యమును నలించిన వనియు వాటికి మార్గా గ్రామీణ పద్ధతులవైద్యములు వచ్చెననియు, గాన వెనుకకు వెదలుటకంటె ముందుకు సడచుట మంచిదనియు,

కాశీపురిగారు చెప్పిన వాక్యములు మిక్కిలి యాశ్చర్యకరముగా నున్నవి. కాశీపురిగారు ఈవిషయమై దురభిప్రాయము గలిగియుండుట కోచేయింతు. ఏలయన ఆయుర్యేదయువాని వైద్యములు వారు తలచినట్లు పూర్తిగ నశించెదలేదు. ఇంకను అక్కడక్కడ గొప్ప ఆయుర్యేదవైద్యులను ఆయుర్యేద కళాశాలలను గలవు. పుచ్చు వైద్యములకంటె కేరీయవైద్యములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి. అవైద్యములు ప్రతిగ్రామమున కని తెలియును గాన అవైద్యములకే తగినంత ప్రోత్సాహ మిచ్చి పుచ్చువనము కలగజేయుటయు నని చెప్పిరి.

గా. బి. క. రామానుజాచార్యగారు కాశీపురిగారు కేరీయవైద్యములకు శ్రేష్ఠములు కావని చెప్పినను వాటి విలువ తగ్గలేదని, మాకు అవైద్యములే కావలయును. మరియొక వైద్యము లభింపదు లేదని చెప్పిరి.

గా. బి. క. రామానుజాచార్యగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

గా. బి. వేంకటపతిరాజుగారు కూడ బలపరచుచు నిట్లుచెప్పిరి. అనేకమందిజనులు ఇంగ్లీషువైద్యములవలన చికిత్సపొంది కోరికలు కుదుర్చుకొనేలేక తిరిగి ఆయుర్యేద వైద్యులయొద్దకువచ్చి తమ కోరికలను నివారించుకొనిరి. వీచ్చియు కుష్టము పుచ్చువైద్యముల కుదుర్చునేలేదు. వాటిని ఆయుర్యేద వైద్యులు కుదుర్చుచున్నారు. కాబట్టి మాకు పూర్వోక్తమైన వైద్యములు, వైద్యగ్రంథములు, బొవభులు, సందేహ వాటిని బాగుచేసికొనఁ జూరవైద్యముల నేల ఆశ్రయించుకొనవలెనో తెలియజేస్తుంది. కాబట్టి మాకు అనాదినుండి యున్న ఆయుర్యేద, యువాని వైద్యములను పుచ్చుచు పంపించివలయునని కోరుచున్నాను.

గా. సర్వేను జనరలు గిళ్ళపూర్తిగారు ఆయుర్యేద యువాని వైద్యములు వైద్యకాశ్రమమును గురించి పూర్తిగ తెలుపవలయు అనంత్రా తీర్మానములమీద భవము వ్యయపరచుట కలది లాభములేదనియు, ఆకాశ్రమంతయు సంస్కృత భాషలో నుండుటవలన అంగ్ల వైద్యులకు దాని తత్వము బోధపడుట కనకాశము లేదనియు, చెప్పిరి. అయినను, అవైద్యములకు తాను పరిశీలించి సుంతున్న చెందినయెడల వ్యాపకము చేయించుటకును ప్రోత్సాహ తగచుటకు నెట్టి అయివ్యమును లేదని చెప్పెను. ఆయుర్యేదమును గూర్చి పరిశోధించుటకు డాక్టరు కోమలగారు నియమించ బడినదియు చెప్పిరి.

గా. క. గామయ్యగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

గా. ప్రిట్రెడింగుగారు డాక్టరు కోమలగారి పరిశోధన పూర్తియగునపుడు గా. రంగారాయగారు తమతీర్మానమును సహించి మరొకయెడల బాగుండునని నూనించిరి.

గా. జి. రంగారాయగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు యట్లుపర్యసించిరి.

గా. కృష్ణభారలగారు రిట్లుపర్యసించినట్లులో వింతలేదు. ఏలయన ఆయుర్యేద ఆయుర్యేదమునుగూర్చి కొంచెమైనను తెలియను. ప్రాచీనతీర్థి రెండవకలిసి ఆరెంటి సంయోగమువలనను కలుగు లాభమును పొందవల యననియును తీర్మానముయొక్క అభిప్రాయము. ప్రభుత్వమువారు అంగ్ల ఆను పుక్తులకై లక్షలకొలది రూప్యములు వ్యయముచేయుచుండ కొన్నికేల రూప్యములైనను యావైద్యములపై వ్యయపరచలేరా యని సంశయము గలుగుచున్నది. అభివృద్ధి చెందవలెనని న భారతీయుడనుగాన, అన్ని వైద్యములందలి శ్రేష్ఠమును మాత్రము తీసికొని వాటిసమ్మేళనము కలన లాభము పొందవలయునని నాయుద్దేశ్యము. మీరు మీవైద్యములపై ఆనుపక్తుల నిర్భాణము పోషణ విషయమై కొన్నికేల రూప్యములు మాత్రము వ్యయపరచిన చాలునని గోరుచున్నాను. తప్పక యీ తీర్మానము నంగీకరించెదరు గాక యని గోరుచున్నాను.

గా. కాశీపురిగారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు డాక్టరు కోమలగారు ఆయుర్యేద వైద్యమును పరిశీలించుటకును అందు యుపయోగకరములైన బొవభుల లేమైన యున్నవోయని పరిశీలించుటకును నియమించబడి రనియు, ఏ వైద్యమువలన సంయోగ గ్రామములకు ప్రజలకు తగిన వైద్యసహాయము గావించ బడుననియు చెప్పిరి.

గవర్నరుగారు.

విశేషముగ వైద్యసహాయము చేయించుట ప్రభుత్వము వారి యుద్దేశ్యమైయున్నదనియు ఒక వైద్యమును నశింపజేసి మరియొక వైద్యమునకు సహాయము చేయుట వారియభిప్రాయము గాదనియు, ఎంతసొమ్ము వ్యయమయినను వైద్యసహాయము మాత్రము గావించబడుననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట తీర్మానము వోటునకు వేయబడి త్రోసివేయబడినది.

పిమ్మట గా. రంగారాయగారు అంగీకార అనంగీకార సభ్యుల పేర్లను గోరిరి. గా. బి. క. రామానుజాచార్యగారు, పి. కేశరావుగారు, సదాశివభట్టుగారు, అన్తాముల చెట్టియ్యగారు, బి. వెంకటపతిరాజుగారు, కో. మార్యనారాగారు కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారు రామనాథపురం రాజాగారు, మల్లారాయులెడ్డిగారు, జి. రంగారాయగారు, యాకూలు హుస్సేనుగారు, అహమ్మదు తంలివరక్కయ్యగారు, ఎ.ఎస్. కృష్ణరావుగారు, బి. వి. వరసింహయ్యగారు, ఈ 15 మంది తీర్మానమున కనుకూలముగను మిగిలిన 34 మంది ప్రతిపాదులుగను వోటు చేసిరి.

పిమ్మట గా. రంగారాయగారు ఈక్రిందితీర్మానమును సహించిరి:— (ఎ) 1892 సం. వత్సరపు మదరాసు సిటిసినిలి కోర్టు ఆర్డరు 8-న నెక్ష్ట నెలో "2,500" మారుగా "అయిదు వేలు" గాని లేక "అభివృద్ధిము మూడువేలు" గాని అని మార్పుటకు 1915 యందీయ గజ్జుమెంటు అర్డరు 79-వ నెక్ష్ట నెక్కింద అను అవసరమైన యువతని పొందుటకు పురుషులయవారు తగు ప్రయత్నములు చేయవలయుననియు (బి) ప్రెసిడెన్సీస్కూలుకాను కోర్టు జడ్జిలకు మదరాసు సిటి సినిలికోర్టు అడివనలు జడ్జిగా నియమించుటకు ఆరాసముయొక్క 4 వనెక్ష్ట నెక్కింద అధికార విాయవలయుననియు (సి) సిటి సినిలికోర్టువారు హైకోర్టువారిపే పంపబడు 10,000 రూప్యములకు మించని వ్యాప్త్యములను విచారించుట కధికారిమిచ్చుచు 1892 మదరాసు సిటి సినిలి కోర్టుఆర్డరులో సవరణలు చేయవలయు ననియు నొకతీర్మానము సహపాదించిరి.

గా. బి. వేంకటపతిరాజుగారు అమోదించిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గా. గిల్బర్టుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

సభ యంతకు జరుగుచున్నది.

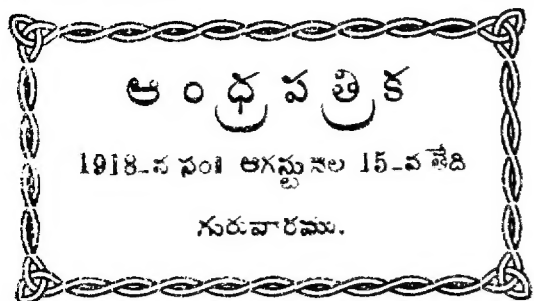
రాజోలు తాలూకా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు:

అయ్యా, గోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల విభజనము 1904 వ సంవత్సరమున జరిగినపుడు పూర్వము నన్నాపురం తాలూకా క్రింద చేరియున్న కిరీకొడు డివిజన్ గ్రామములను, అమలాపురం తాలూకాను చేరియున్న కొత్తపేట డివిజన్ గ్రామములు కొన్నిటిని చేర్చి రాజోలు తాలూకాను ఏర్పరచుచేసిరి. కాని ఈతాలూకా కిరీకొడు కాళులకు నడుమనుండు టలన రెండు ప్రత్యేక ద్వీపములుగా నేర్పడియున్నది. వైసలేమునది కేటల కొన్ని గ్రామములపై తాలూకా తహశీలు వారు గారికిని, మిగిలి వానివైన కొత్తపేట ద్వీపాల్లో తహశీలు వారు గారికిని అధికార మేర్పడినది. ఈతాలూకా, నిరూపణములకు ప్రజలకు కలుగుచున్న యిబ్బందిని తెలుపుచు వైద్యపురము, అమలాపురము పట్టణములలో జరిగిన మండల సభలయందు రాజోలు కొత్తపేటలకు వ్యవస్థాపక ద్వీపాల్లో తహశీలువారు డివిజనుగా ఏర్పరచుటవలన కలుగు లాభములను వివరించుచు వాయోత్సవ తీర్మానించిరి. ఇది జరిగిన యెవల తమ పట్టణమునకు ప్రాముఖ్యత తగ్గునని భయపడి రాజోలు సభాసభ్యుల సంఘమువారు కడచిన గోదావరి మండలసభలో దీనిని గూర్చి చర్చించినయెడలె. ఇప్పుడు రాజోలు ద్వీపాల్లో మునముకోర్టుకు రాజోలు లేక కొత్తపేట లేక అమలాపురము నిండుచుటకు గురించి వాదప్రతివాదములు జరుగుచున్నవి. నవ ప్రజరీసమేతముగా ప్రత్యేక ద్వీపాల్లో తహశీలుగా డివిజను యేర్పడిన పక్షమున రాజోలు నకును కొత్తపేటకునుకూడ రెండు మునముకోర్టులు రాగలవు. కొంత వీనిచేత ప్రాతిపది 48 మైళ్ల పొడవుగల తాలూకాకు రెండు ఖండములుగా విభజించుటకు గురించి ముందుగ ప్రజలందఱోకమును గావించి వానియందు కృతార్థులై పిమ్మట శాశ్వతస్థానమును గురించి సెనగులాడుట యొక్కము గాన కొత్తపేట ప్రజలు తద్విషయమును గూర్చి తగినశ్రద్ధ కహించెదరు గాక యని నమ్ముచున్నాను.

కాకినాడ దేవులపల్లి సూర్యనారాయణమూర్తి. ఆగస్టు 13 గోదావరిజిల్లా సంఘసలచార కాగ్యదర్శి.

దక్కనుసభ:— దక్కను సభవారి కాశ్యనిర్వాహక సంఘము మిత్రవాదులసభ యొక్క రాజ్యాంగ సంస్కరణముల పట్ల ఆభిప్రాయము నిచ్చుట గురించియు సమావేశములకు అవసరమని తీర్మానించినారు.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున

IV

మింటో-మార్లే సంస్కరణములు ప్రజలకు పరిపాలనాబాధ్యత నొసగియుండలేదు. ప్రజాప్రతినిధులకు కొంతవరకు కలుకుబడి మాత్రము గలిగెను. కాని, ఆ సంస్కరణములు వెలువడినపుడు మిలివాదనాయకు లిప్పటివలెనే, అరచేత వైకుంఠము లభించినట్లు నలుగెత్తి చాటిరి. వాటి ప్రయోజనమును కించించిన వారిని బాధ్యత లేని వారని నిరసించిరి. కొలది వత్సరములలో, నయ్యవి ప్రయోజనవిరహితము లని సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణసభ్యులే వ్యక్తీకరించి, విజ్ఞాపన నొక దానిని తయారుజేసిరి. మార్లే సంస్కరణముల గూర్చి నివేదికగ్రంథకర్త లిటుల చెలిపిరి:

"మింటో-మార్లే సంస్కరణములు పరిణామమున కనుకూలముగ నుండెను. ప్రాతినిధ్యమునే నయ్యవి విస్తరించెను. తాత్కాలికోత్సాహముచే, వాటి ప్రయోజనము గూర్చి నతిశయోక్తులు పలుకబడెను. కాని వాటియందు క్రొత్తపద్ధతి ఎద్దియును లేదు. స్వభావమునం దెట్టి మార్పును గావించబడలేదు.....ప్రభుత్వమున నయ్యవి దేశీయతతో సంతోషముతో నాదరింపబడెను. కాంగ్రెసుసభవారు తమ సంతసమును వెల్లిబుచ్చిరి. ఘోషేగారు సంస్కరణములు దారభూయిష్టము లని వాక్కుచ్చిరి. కాని కొలదికాలములోపలనే విమర్శన మారంభమయ్యెను. అసంతృప్తి సర్వరముగ హెచ్చెను.....క్రొత్తగ నేర్పడిన శాసన నిర్మాణసభలు ప్రజాప్రతినిధుల కధికార మొసగవని తేటతెల్లము గాగనే, ప్రజల సమావేశములందు, ఉపన్యాసకులు తమ యిచ్చవచ్చిన రీతిని విమర్శింప సాగిరి. శాసననిర్మాణసభల ప్రయోజనమును చులకన జేయుటయే గాక, అయ్యవి వట్టి బూటక మని చాలమొదలిడిరి."

మింటో-మార్లే సంస్కరణములు విశేష లాభకరములని మొదట బలికె, ప్రయోజన విరహితము లని పిమ్మట నాశాఖంగ మొందుటకు ప్రజానాయకులే ఉత్తరవాదు లని మాయభిప్రాయము. మార్లేప్రభువు, తన మనోద్వృత్తి ప్రసరించు సంతోషకును హిందూదేశమునకు పార్లమెంటరీ విధానప్రదానము సాధ్యపడునని తోచదని, అనుమానరహితముగ వెల్లడించెను. కనడా దేశమునందలి ఉన్నిచొక్కా హిందూదేశమునకు బనికి రాదని ఉపమానముగూడ సూచించెను. అట్టి స్థితిలో మన నాయకులు కొందరు, మార్లేసంస్కరణములచే స్వపరిపాలన మెటుల లభించినదని పోరబడిరో, దురూహ్యముగనున్నది. మార్లే సంస్కరణములు పలుకుబడిని తప్ప బాధ్యత యొసగని మాట సత్యమే. కాని వాటి నాధారపరచి కొని, ముందుకు జనుటసాధ్యము గాదని మాత్రమంగీకరింప జాలము. మార్లే సంస్కరణ విధానము నాధారపరచికొని క్యాబినెట్లు పద్ధతితో గూడిన క్రమైతరంగ ప్రభుత్వ విధానమునకు

జేరకున్న జేరకబోవచ్చును. కాని వాటియందు తగిన మార్పుల జేసిన పిమ్మట, నయ్యవి హిందూదేశమున కనువగు స్వపరిపాలనమునకు దారి దీయవని చెప్పట మాత్రము సాహసముగ గాన్పించును. మాంటేగూ, ఛెలముస్సఫర్డు గార్ల విషయమై వ్రాయుచు, "ప్రాతినిధ్యము అభివృద్ధి నొందుటకు వీలులేదు. దానితో జేయగలిగిన దంతయు, శాసననిర్మాణసభలో ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్యను హెచ్చు చేయుట మాత్రమే. అందుచే, ప్రభుత్వబాధ్యత వహించువారికి అవసరముగ శాసనములను గావించుట కధికారము మృగ్యమగుచున్నది. కావున మన మొక సూత్రసనిర్మాణమును గావించవలసియున్నది. ఇందుకొరకు సూత్రసాధనములను చేర్చవలయును. కష్టించి కృషిసలుపవలయును. ఇది పూర్తియగువరకును, ప్రజలను సరియగుమార్గమున నడుపుటకును, వారిపై తనిఖీచేయుటకును, అవసరముగనున్న స్వయముగ జోక్యము కల్పించుకొనుటకును, అధికారములను మనవద్దనే యుంచకొనవలయు" నని వ్యక్తపరచిరి. ప్రాతినిధ్యమును శిథిలము జేయుటయు, క్రొత్తకట్టడమును సృజించుటయు మాంటేగూ-ఛెలముస్సఫర్డుగార్ల నివేదికకు మూలసూత్రములుగ గన్పట్టుచున్నవి. క్రొత్త కట్టడమును నిర్మించుటలో, పునాదులనుండియు వారంభించుట యవసరమగుటచే, కట్టడము ముగియవరకును మోయవలసిన భార మంతయు, అధికారవర్గమువారిపైననే యుంచబడెను. ఈకట్టడ మెన్నటికి ముగియునో నివేదికగ్రంథకర్తలకే యంతు చిక్కినట్లు గాన్పించెను. ప్రజల కెప్పుడు సంపూర్ణ బాధ్యత యొసగబడగలదో కాలనిర్ణయము గావించబడలేదు. కాని పునాదులు బలపడకుండనే, సాధ మారంభింపబడునమో యని, నివేదికగ్రంథకర్తలు వెఱగొందుచు, అభివృద్ధి త్వరితగతి నడువకుండ ప్రతిబంధకము లనేకములను సూచించి యున్నారు. ఈయవంతరముల నన్నిటి దాటి గమ్యసాసమును శీఘ్రకాలములో జేరుటకు, ప్రజలకు సాధ్యపడునని తోచదు.

మాంటేగూ ఛెలముస్సఫర్డు సంస్కరణముల వలె గాక, కాంగ్రెసు విధానము పరిణామసిద్ధాంతము ననుసరించుచున్నది. ప్రాతినిధ్యమును పూర్తిగ విస్తరింపక, దాని సాయముతోనే స్వపరిపాలనమును బొంద ప్రయత్నించుచున్నది. మాంటేగూ సంస్కరణ సూచనలు, సూత్రసృష్టియగుటచే, క్లిష్టభూయిష్టములై సూటియగు మార్గము జూకుచున్నవి. కాంగ్రెసు విధానము, ఇదివరకున్న క్రాంతివాదములనే నాధారపరచికొనినది. శాసననిర్మాణ సభలు, కార్యనిర్వాహక సభల మూలముననే స్వపరిపాలనమును బొందుట సాధ్యమని నిరూపించినది. మార్లేగారి సంస్కరణములవైన, కాంగ్రెసు విధాన మభివృద్ధి జూపినది. శాసన నిర్మాణసభలయందు ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య నధికము గావించగోరినది. ప్రజాప్రతినిధులకు కోశాధికారము, పరిపాలనాధికార మొసగబడినది. ప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహక సభయందు ప్రజాప్రతినిధు లెన్నికొను సభ్యులను సగము మందికి తక్కువ గాకుండ నియమింపవలయునని, కాంగ్రెసు విధానము గోరుచున్నది. ఈ సభ్యులు ప్రజల దృష్టిభూమిని రాష్ట్రాధికారికి దెలుపుచుందురు. మిగిలిన సభ్యులు అధికారుల స్వత్వములను కాపాడుచుందురు. శాసననిర్మాణసభ తీర్మానములను ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ జరిపి తీరవలసియుండును. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునందును, స్వపరిపాలన మొక్క మారే యారంభింపబడును.

మొందవలయునని బాధ్యత వహించుటచే, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిసభతో నగత్వ ముండదు. పార్లమెంటువారి అధికారమున కవకాశముండదు. కాంగ్రెసు విధానము ప్రజలు స్వపరిపాలనాబాధ్యతల వహింప నన్న లను సిద్ధాంతముపై నేర్పరుపబడినది. అందు ప్రజాసామ్యము గూర్చి అవిశ్వాస మెక్కడను గన్పట్టదు. ప్రాతపునాదులపై నాధారపడి యుండుటచే, కాంగ్రెసు సూచనలు క్లిష్టములుగ లేవు. ఈ సూచనలు ఆంగ్లేయ పార్లమెంటరీ పద్ధతి గొనిపోవక పోవచ్చును. కాని అయ్యవి స్వపరిపాలనమునకు మార్గము జూపుట మాత్రము నిశ్చయము. అయ్యవి సంయుక్తరాజ్యాంగాదర్శమునకు జేర్చవచ్చును.

ఇట్టి చక్కని సంస్కరణ విధానము నాధారపరచుకొని, మాంటేగూగారు అవసరముగ మార్పుల గావించినచో, హిందూదేశ మైకంత్వముగ సంస్కరణసూచనల నామోదించి యుండజిడి. మాంటేగూగారు కాంగ్రెసు సంస్కరణములు కొరమాలిన ననియు, ప్రజలకు బాధ్యత నొసగజాలవనియు నిరాకరించిరి. వారు సూచించిన కారణములలో నొక్కటి మాత్రమే ప్రబలముగ గన్పట్టుచున్నది. కార్యనిర్వాహక సభను దొలగించుటకు ప్రజానియుక్తసభ్యుల కధికార మొసగుట బాధ్యతగల ప్రభుత్వమునకు ప్రధాన లక్షణమనియు, అట్టి లక్షణము కాంగ్రెసు విధానమునందు గాన్పించకపోవుటచే నయ్యది లాభకరము గాదనియు జెప్పబడినది. కాని అట్టి లక్షణములు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచున్న కొన్ని రాజ్యములందు లేనట్లు, దృష్టాంతతముల జూపవచ్చును. నివేదికమునందే యందుకు దృష్టాంతము లొసగబడినవి. ఇంతయగాక, కాంగ్రెసు విధానమునం దిట్టి యధికారము శాసన నిర్మాణసభకు బహిరంగముగ లేకబోయినను ప్రచ్ఛన్నముగ నుండియేయున్నది. ప్రభుత్వము వారు ప్రజాప్రతినిధుల యాజ్ఞల ననుసరింపలేని, కోశాధికారము ప్రజలహస్తములందుండుటచే మంత్రుల వేతనమును బిగబట్టి వారిచే రాజీనామా నిష్పించవచ్చును. కాని, రెండుసభలకు నిరంతరీ పోరాట ముండుటచే పరిపాలనము స్తంభించునను నాజ్ఞేయ యొకటి చెప్పబడినది. రెండు సభలకును తీరని వైషమ్యము లుదయించుననియు, సభ్యులు తమ పోరాటములను సద్దేశాన లేరనియు దలంచుట వికరీతము. అట్టి కలహములు మెండగుచో, గవర్నరుగా రొక కక్షము వారితో జేరి రెండవ కక్షము వారి తీవ్రత నడచవచ్చును. ఈ సందర్భమునం దొక్క విషయమును తప్పక జ్ఞాపకముంచికొనవలయును. కాంగ్రెసు విధానము, జాతీయవాదులకు మిలివాదులకు నొకవంకను, మహమ్మదీయులకు హిందువులకు వేరొకవంకను, ప్రజలకు అధికారవర్గమువారికి మరయొకవంకను రాజీ కుదుర్చు నుద్దేశముతో తయారు చేయబడి యుండుటచే తర్కము ననుసరించి వీక్షించిన, పరిపూర్ణముగ నున్నదని చెప్ప వీలుండదు. అంత మాత్రముచే దానిని పూర్తిగ నిరాకరించుట అసమంజసము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభవారు దేశీయుల ఆత్మగౌరవమును కాపాడుట కయినను, కాంగ్రెసు విధానము నాధారపరచికొని, యీ కాలమునకు దగిన సూత్రసంవిధానము నేర్పరచి, స్వయం నిర్ణయ సూత్రము నవలంబింప కోరుచున్నారము.

సేలము మండలసభ

ఈ సేల 12 తేదీని సమావేశమైన సేలము మండలసభలో మాంటాగూయా - షెమ్ముఫర్డు సంస్కరణవిధానము గూర్చి యాక్రింది తీర్మానము లామోదితము లైనవి:

(1) శ్రీ సార్వభౌమవెడల జమీన్ గల గాథమగు రాజ్య క్రింద దృఢీకరించి, భర్త, బలములకు కరుణించు ఈ ఘోరసంగ్రామమున విలసిల్లినవారు విజయలక్ష్మి చేతన వలెనని సర్వేక్షయని ప్రార్థించును, అట్టి అధికారముల సహజ స్వల్పపరమముననే గావించబడిన వాగ్దానము భారతీయుల సహాయము చేయవలె నని యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

(2) సామ్రాజ్యసభాభ్యుత్థాంతర ప్రభుత్వము నీ దేశ ప్రజలకు ప్రసాదించుట వ్యయ మని సార్వభౌమప్రభుత్వము వారు గ్రహించియుండుట, భారతీయ ప్రజల వలెనే ఈ సభవారును తమకృతార్థుల జేయుచున్నారు.

(3) భారతదేశమున బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వవిధికి వలయునంతరముల నిర్ణయించుటకు దేశజాతి యొక్క దృఢకారములదని అభిప్రాయపడి, ఇట్టి అంతరనిర్ణయమున గావించుట కాంగ్ల, భారతీయ ప్రభుత్వములే సర్వాధికారులను వాక్యవిధానమున ఈ సభవారు కారకపూర్వకముగ ఖండించుచున్నారు.

(4) భారత రాజ్యాంగమంత్రియ, షెమ్ముఫర్డు ప్రభుత్వ సంసిద్ధపరచిన సంస్కరణ ప్రకాశిక, ఆగస్టు, 20 తేదీ ప్రకటనానుగణ్యముగను, జాతీయోపసరములను, ఆశీలము సంకల్పితపరచబడినను నుండుటచే, అది అసంపూర్ణముగను అసంతుష్టికరముగను, ఆకాంక్షకారకముగను నున్నదని యీ సభవారి నిశ్చయించుకొనుచు, మరియు నీ విధానము అపూర్వముగను ఆశ్చర్యజనకముగను నున్న దనియు, అనేక ప్రధాన విషయములలో నిది నిరోధదాయకముగ నుండి యొత్తమొదల కార్యావాహకములను మరియు నీ సభవారి యుద్దేశ్యము.

(5) బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ నిర్వహణమునకు ప్రజల నశక్తుల చేయు నెట్టి అోపములను ప్రజాశీలమున లేనిది యీ సభవారు ఖండితముగ నుడువుచున్నారు. ఇంతే గాక, ప్రాచీనకాలమునుండి నేటివరకు నిట్టి ప్రభుత్వ విధానమునకు సంబంధించిన బాధ్యతను సంకల్పితముగ నిర్వహించుటకు దేశీయులు మిగుల సమర్థులని దృఢపరచుట కనేకనిదర్శనములు కాద కలవని యీ సభవారు వాదించుచున్నారు.

(6) ఏకకాలముననే భారతరాజ్యాంగమంత్రి మొదల రాజ్యవిధాన మంతయు నుదారకంతముగా జేయబడినగాని ఆగస్టు 20 తేదీ వాగ్దానమున జాతీయోపసరములను సంకల్పిత రచుటకు తయారుచేయుటకు నెట్టి సంస్కరణవిధాన మైనను ప్రజాశీలముల సంకల్పితపరచాలని యీ సభవారి దృఢాభిప్రాయము. స్వపరిపాలనాశోభితములకు వలసరాజ్యముల యెడల ఆంగ్లేయుల కృతపరచిన భావముల కనుగుణ్యముగ నే యీవిషయమున కూడ వర్తింపవలెను.

(7) బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వవిధి కి దేశజాతి గల హక్కును పరిగణించియు మాంటాగూయా సంస్కరణవిధానమున తెలుపబడినట్లు కాంగ్రెసు - లీగు ప్రకాశిక లోపముల సంస్కరించి, యీ సంస్కరిత విధానమున సార్వభౌమప్రభుత్వమువారికి నిశ్చయించుటకును రాయబారుల నియమింపబడిన వని కాంగ్రెసు సభవారిని, మనము సమితి వారి యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు. సందర్భములకు ఈ వాంఛనలను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపయెడల, జరుగవలసిన కర్తవ్యమునుగూర్చి అవసర కాంగ్రెసుసభలో జాతీయ వారు తెల్లరును సచుకూడి, యాచింపబడిన దని యీ సభ వారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానముల దిలకించిన యెడల మాంటాగూయా కథకము గూర్చి వాస్తవప్రకాశిప్రాయముల నీ సేలము మండల సభవారు వ్యక్తీకరించి రని తెల్లము కాగలదు. వచ్చితములగు వాగ్దానములచెల్లించవలయునని నీరుకోరిక; స్వయంనిర్ణయ సూత్రానుగుణ్యముగ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాంతర నిర్ణయమును గావించుటకు భారత ప్రజలే అర్హులని వెల్లడించి; ప్రాచీన కాలము నుండియు భారత ప్రజలు స్వపరిపాలనార్హత గడించి రని నిద్యుపాధ్యక్షముగ నిర్వచించి; మాంటాగూయా కథకము దేశాశయముల సంకల్పితపరచలేదని

ఆవసరంధరాష్ట్రీయసభ

ఆగస్టు 17, 18 తేదీలయందు

మాంటేగూ-షెమ్ముఫర్డు సంస్కరణములను

విమర్శించుటకై గుంటూరునందు సమావేశమగును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ము తెల్లరు విచ్చేసి

సభను జయప్రదముగ జరుగ సాధితులు.

వ్యక్తపరచి; కాంగ్రెసు లీగు విధానమునందు మాంటాగూయా ప్రకాశిక చూపిన లోపముల తొలగించి, దానినే వాంఛింపవలయునని దేశజాతిను హెచ్చరించి. ఈ విధముగ తమ నిర్వ్యక్తకర్తమును నిర్వహించి సేలము మండలసభ వారెల్లరకుమార్గదర్శకు లగుటచే వారిని మే మభినందించుచున్నాము. మన భావిపిల్లి ఆంధకారబంధురమై యున్నదనుట కనేక నిదర్శనములు కన్పట్టుచున్నవి. ఎల్లెడలను భారత దేశీయోపసరముల భగ్నపరుపవలెకులు దృఢనిశ్చయముననులై ప్రజల ప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. మన స్వాతంత్ర్యవిరోధము గల్గించ గంతకము కట్టుకొనిన "మార్షింగు పోస్టు" "డెయిలీ తెలిగ్రాఫు" పత్రికలు తమ ప్రతికూలభావములను సంతతము వెడల గ్రక్కుచునే యున్నవి. మాంటాగూయారు సూచించిన సంఘ నిర్మాణమువలన ప్రభుత్వమువారు వీరి సంస్కరణ విధానమున కంగీకరించినట్లు స్పష్టమగుచున్నదని బలుకుచు, "మార్షింగుపోస్టు" పత్రిక యిందులకు తన ప్రతికూలాభిప్రాయమును వెల్లడించుచున్నది. ఆంగ్లేయదేశమున కుకకరించు ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమును ఏకరాజనిరంకుతమున కలవాటు వడిన భారతదేశమున కివ్వయింపజేయుట పాయకరమని వ్రాయుచు "డెయిలీ తెలిగ్రాఫు" పత్రిక దీనికి ప్రక్కతాళము వేయుచున్నది. కాని, ఆంగ్లేయులకు భారతదేశ వాతావరణ మనుకూలించ గా, అనాదనుండియు స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనములు గల హిందూదేశము ప్రజాస్వామ్యమునకు తగదనుటచే ఈ పత్రిక సాహసమును దూరదృష్టి విరిహితస్వభావమును వెల్లడి యగుచున్నది. ఇట్టి ప్రతికూల స్థితిగతుల నలక్ష్యము చేసి, మనము నిర్భయముగా, వికమత్యముతో, కార్యదీక్షతో, నిశ్చల మానసములతో వర్తించుట తత్వసరము. కావున గుంటూరుపురమున జరుగనున్న ఆవసరంధరాష్ట్రీయసభయు బొంబాయి నగరమున సమావేశము కానున్న కాంగ్రెసు మహాసభయు సేలముమండలసభ తీర్మానములను గుర్తించి, తదనుగుణముగ వర్తించి, దేశాభివృద్ధి తోడ్పడెదరు గాక!

మదరాసు సిటీ మ్యూనిసిపలిటీలు

నిన్నటిదినమున జరిగిన శాసనసభలో గాడివాను బహదరు పి రాజగోపాలాచార్యులు గారి బిల్లును సభయందు ప్రవేశపెట్టవలె నని యొక తీర్మానము నుపసాదించిరి. దేశమునకు నూతన రాజకీయ సంస్కరణములు ప్రసాదించబడు నీ తరుణమున నూతన శాసనసభలు నిర్మితములగుదనుక నీ బిల్లుచే చర్చ నాపివేయవలసినదని గాడియారూబుహుస్సేనుగారి సవరణను ప్రతిపాదించిరి. ఈ బిల్లు సంసిద్ధపరుపబడిన పిమ్మట దేశ పరిస్థితులయందును ప్రభుత్వ దృక్పథము

నందును అనేక మార్పులు కలిగినవి. స్థానికస్వపరిపాలనమున అధికారము ప్రజల హస్తగతమగునను వాళ్లు ప్రజలముగ దేశమందంతటను వ్యాప్తము లగుచున్నవి. ప్రజాశీలమునకు సంబంధించిన యిట్టి బిల్లు ప్రకాశిప్రాయానుగుణ్యముగ నుండుట తత్వసరము కావున, దీని చర్చ నిపు డాపివేయుట తత్వముని ఎల్లరకు దోషకమానదు. ఇది ఇట్లుండ దీనికి రాజగోపాలాచార్యులు గారు ప్రత్యుత్తరమొసంగును, త రి వా ల న ము న గొ క్కు మార్పు లనేకములు కలుగు నను విశ్వాసము తమకు లేదనియు, ఈ బిల్లు నికృడ చేర్చించుటవసరమనియు వాగొనియుండిరి. ఈ ఆగ్రస్తుతి ప్రసంగము నావలసిన దని సభ్యులలో నొకరు కోరగా, గవర్నరు గారి విషయమును ఆచార్యులుగారు చెలిపిరి. ఏది యెట్లున్నను, యాకూబు హుస్సేనుగారి సవరణ మంగీకృతము కాలేదు; ఆచార్యులుగారి తీర్మాన మామోదింపబడి యీ బిల్లును చేర్చించుట కొకసంఘ మేర్పడువలసినది. ఈ విధముగ ప్రజాశీల్యకృత్యాల ప్రతికూలాభిప్రాయములను గణించక ప్రభుత్వమువారు తమ యిచ్చవచ్చినటుల వర్తించుటకు ప్రస్తుతపాలనా తంత్రము అనుప్రసంగమందుటచే నిది సంపూర్ణముగ మార్పుచెందు తెంత యవసరమో చేరచెప్ప వసరము లేదు.

అధికారుల సభ:— దేశమున భోజనసామగ్రియొక్క ధరలు హెచ్చుకాకుండ నుండుటకు గాను తగిన సాపేక్షముల ఆలోచించుటకు మానసియులగు క్లుప్తపిల్లుగారి యాజహన్ముక్త క్రింద వాగపురమునం దొక గొప్పసభ జరుగగలదు. చెన్నతూరి, తొంబయి, సంయక్తరాష్ట్రములు, పంజాబు మున్నగు రాష్ట్రములనుండి అధికారులనేకులు విచ్చేయుదురు.

యధ్యక్షులము రైలుబండి:—11వ తేదీ రాత్రి 12 బండి ప్రాముకు వచ్చెను రు 1, 80, 000 ల పత్రములు విక్రయింపబడినను. 12 వ తేదీని రైలుబండి ప్రాములో నుండి 13 వ తేదీకి రంగూనుకు వెళ్లును. గురువారమునాడు మర్రిరాకు జెళ్లును. ప్రాము ప్రయాణమునకుల మంచిఫలితము కలిగినది.

ప్రభుయధ్యక్ష ఋణము:—ప్రభు యధ్యక్ష ఋణము నకు ధనము నొసగి ప్రామిసరి నోట్లుగాని పత్రములనుగారి పొందినవారు తమ యిష్టమువచ్చిన గవర్న మెంటు ట్రెజరీలో గాని, సబ్ ట్రెజరీలోగాని కడ్డీలను వుప్పుకొనవచ్చును. ఇట్లు చేయగోరువారు తాము నిర్ణయించు సము ట్రెజరీకి వచ్చి వ్రాయించుకొనవలెను. తమన్న పత్రములు అండినవో వ్రాసు బ్యాంకుకు పత్రములను పంపవలయును. తమకు వచ్చు కడ్డీ ఏ బ్యాంకులోనైన గలవో పేట జరుకట్టకలె నని యొక కోరువారు ఈవిషయమును నిదర్శముగ కల:త్రా మందలి పల్లిక డెట్ ఆఫీసుకు జేయవలెను. ప్రామిసరి నోట్లు గల వారికి వచ్చుకడ్డీలను బ్యాంకులు(ఋణదాతలపక్షమున)ననూలు చేయవచ్చును. కాని ఋణదాతలట్టి యధికారమును లిఖితరూపమున బ్యాంకుల కియగలెను.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా న్తు లి పు డ ప క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి పిళ్ళవొప్పున ఈయబడును. వృత్తికన్న లేదు. ఈ యుద్ధబుణ వక్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1925 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 105 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూపాయలును వక్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సొమ్ముదాచుకొనువద్దలి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చివరి మీ శ్రేయస్కాపి పంపుడు.

ద ర ఖా న్తు న మూ నా.

మదరాసు జ్యూనికాదికి,..... 1918.

శో కా ధి ప తి,

అయ్యా,

ఇందులోరూపాయలకెక్కును. తేక రొక్క మను వంపుచున్నాను.

దీనికోకి యుద్ధబుణవక్రమును (ప్రామినిటీనోటు) మొదలగా నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ వక్రపు సొమ్మును ఏ సంవత్సరములో సొమ్ముకావలయునో ఆ సంవత్సర మందవచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 22, 23, 24 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

ప్రైవేట్లో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

శేరు.....విలాసము..... (సైన్యముగ వ్రాయుట.)

బ రో వా మ హా న గ మ ము

(రైతుకు ఏజెన్సీ.)

ఇంగ్లండు

బ్రిటిషు విమానములు.

లండను, ఆగస్టు 14:— వాయుమంత్రిగారేమనగా రిట్లు ప్రకటించిరి:— 12 వ తేదీరాత్రిని మనవిమానములు మరఫరాగులతోను బాంబులతోను విమానాలయమున, ట్రైయియలును విమానఫిరంగిస్థానములను ఇతర ముఖ్య ప్రదేశములను ముట్టడించి నురక్షితముగ తిరిగివచ్చున 18 వ తేదీన అవిబాల్ పుర నందలి విమానాలయమును ముట్టడించి ఒక శత్రు విమానమును దగ్ధముచేసి నేలగుల్పెను.

రాజాగారు జల్మిమరంగమునుండి వచ్చుట.

లండను, ఆగస్టు 18:— శేటిరాత్రి రాజాగారు ప్రామ్మనుండి లండనుకు తిరిగివచ్చిరి. వారు ఒక వారము దినములు కష్టముతో అనేకమందలమైర్లు ప్రయాణముచేసి యుద్ధపు నడవడిని పరీక్షించిరి. రాజాగారు బెల్జియను రాజదంపతులతో విందారగించి జనరలు హేగు, జనరలు వెలిసింగ్, జనరల్ ఫౌక్ గార్డను ఇంక ననేక సరాలు, ఆమెరికను బ్రిటిషుజనరలులను గలసి మాట్లాడిరి. జనరలు డెబెనీగారికి రాజాగారు కె. సి. పి. సతకము నొసగి గౌరవించిరి. వారు ఒక దినమంతయు చతుర్థ బ్రిటిషు సేన యొద్దనుండి మాతినముగ జయింపబడిన ప్రదేశమున విశేష భాగమును జూచిరి.

భోగ్యవస్తువులపై పన్ను.

లండను, ఆగస్టు 18:— భోగ్యవస్తువులపై పన్ను విధించుటను గూర్చిన రిపోర్టు ప్రకటించబడినది. ఈ క్రింది వస్తువుల కొనుగోలు ధరలపై పిల్లెంకు 2 పెన్సీల వరకును పన్ను విధించుటకు రిపోర్టునందు సిఫార్సు చేయబడినది. గొప్ప నగలు, వాణ్యముగు ఉన్న వస్తువులు, ముగంధ ద్రవ్యములు, బొమ్మలు, మోటారుకార్లు, పెద్ద చాక్లెట్లయములు మున్నగు సంగీత యంత్రములు, ఇంకను గొప్ప పియానాలు, గ్రామోఫోనులు, మున్ను ద్రవ్యములు మున్నగునవి. ఆహార కిషుములమైనను ప్రాంతికాలభోజనము రి పిల్లెంకులకంటె అధికముగ నున్నను, తేయాకు పానకము కాలపు ఫలాహారము ఒక్క పిల్లెంకు కంటె అధికముగ నున్నను, నుఖ్యభోజనము రి పిల్లెంకుల కంటె అధికముగ నున్నను పన్ను విధింపబడును. నిర్జీతహాలగు, సామ్యుగింటె అధికముగు సొమ్ముకు కొనబడు పొగాకు వస్తువులు, బట్టలు మున్నగు వానిపైనను పన్నులు విధింపబడును.

ఫ్రాన్సు.

పరాసురంగము.

లండను, ఆగస్టు 18:— పరాసు వారు లాసిగ్ని కొండ యొద్ద జయింపబడిన స్థానములను బలపఱచుకొను చున్నారని రూటుకు తెలియవచ్చినది. ఆ స్థానమునం దొకమాలను జర్మనీలకును గలరని ఇటీవల వార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఇంతవఱకు ఈ యుద్ధమునందు 38 శత్రుదళములు గుర్తింపబడినవి. ఇందు 13 జర్మను సైలువసేనలొనివి. ఇతర రంగములనుండి సేనలను రప్పించు స్థితి సంభవించుచున్నది. ఇటీవల వృత్రాంతమునబట్టి 8000 మంది బైదీలును 670 ఫిరంగులును పట్టుబడినవి తెలియుచున్నది. రెండు అంకెలును మితవాదపరులు చెప్పునవి. ఇంక కొంతకాలమువఱకు జర్మనులు వేటొకరంగమున గొప్పయుద్ధము నలంకరించునని, వారికి మనుష్యబలము క్షీణించుచున్నదనియు నూహింపబడుచున్నది. శత్రువులు పెరోనాచాల్మెన్ పురములను, వానిమధ్యనుండు గ్రామములను తగులబెట్టుచున్నారనివిషయము రూఢిగ చెప్పినది. వెస్టిరంగమునందు తీవ్ర యుద్ధము జరుగుచున్నది. జర్మనులు, ఆమెరికను ముట్టడుల నుండి తమ స్థానములను కాపాడుకొనుటకు సర్వవయత్నములను కేంద్రీకరించుచున్నారు.

పరాసుపురోగమనము.

లండను, ఆగస్టు 14:— నిన్నటిరాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:— పగటియందు మెట్టు ఆయును నడులకు నడుమను యుద్ధమునాగించి శత్రువు లెంత ప్రతిఘటించుచున్నను మేము కొంత పురోగమమును సల్పితిమి. గరికి ఈకాశ్యమున స్వవ్యవధికోయి పార్కుస్థానమున వాటి డెల్టాస్థానమును జేరితిమి. ఇంకను తూర్పున కాంబోను వుత్తరమునందు రెండు కిలో మీటరులదూరము ముందుకు మనపంక్తులను జేర్చితిమి.

జర్మనీపై దాడి.

లండను, ఆగస్టు 14:— చున నైమనికులు లాకొగు యాక్ డొమ్మర్, బారక్ యోరు, కాక్ స్టాన్స్ పురములందలి రైలుకోడ్లలమీదదన, రైలువే మైదానములమీదను జయప్రదముగ బొంబులను వేసితిమనియు విమానములన్నియు తిరిగి వచ్చెననియు ఆమెరికనులు ప్రకటించిరి.

జర్మను మనుష్యబలము

లండను, ఆగస్టు 18:— ఇటీవల జనరలు లూ డెన్ డార్గు చే ప్రకటించబడి యుద్ధరంగమున పట్టుకొనబడిన ప్రకటనమును

బట్టి జర్మనులు మనుష్యబలవిషయమున సత్యాకురులై యున్నారని తెలియచున్నదని శేటి ముఖ్యాన్నియు బ్రిటిషు రంగమునుండి రూటుకు తెలిపిరి తెలిపారనిచ్చెను. ఆ ప్రకటనమునందు జూను 25 వ తేదీ వేయబడియుండెను. ఇంకొక ప్రకటననుందు మిత్రమండలి వారి విమాన దళాధిపతి యంగీకరింపబడినది. ఆగస్టు 8 వ తేదీనండి 30 దళములకంటె అధికముగ జర్మను సేలు బ్రిటిషు పరాసు ఆమెరికనులతో యుద్ధము సలిపెను. జనరలు ఫావగారు ప్రత్యుత్సాహమున నారంభించినది లగాయతు ఇంతవఱకు శత్రువులకు 260 వేల మంది నైనికులును, 1200 ఫిరంగులును నష్టమయ్యెను. ఇటీవల అనేక స్థానములందు పదాలిసేనలకు సహాయముగ పంపబడిన వారిలో విశేషమంది ఆశ్విదళమునుండి పంపబడినది బైదీలు చెప్పుచున్నారు. శత్రువులు ఒకవోటు తమ విమానాలయములలో ననేకములను వేటొకవోటికి మాట్చియైన తేక భ్వంసము చేసికొనియైన నున్నారు. ఆ స్థలమునందు శత్రువిమానచర్య భగ్న మొనర్పబడెను.

బ్రిటిషు రంగము

లండను, ఆగస్టు 14:— నిన్నటిరాత్రి సర్వగ్లౌస్ హేగు గారిట్లు ప్రకటించిరి:— శత్రుఫిరంగుల ఘోషకృత యుద్ధ రంగములయందు శాంతిమంతి మై యున్నది. అనేక స్థానములందు మేము కైదీలను పట్టుకొంటిమి. స్కార్ప్స్ దిక్షిణమునందును రోడెరు కీకాశ్యమునను పాసిబెర్గ్ ను ప్రాంతమునకు వేగుదళముల పోరును, ముట్టకులును జరిగినవి. ఆగస్టు 9-వ తేదీ నుండి పరాసు ప్రభుమనెనయును, బ్రిటిషు చతుర్థసేనయును, గలసి 28 వేల మంది కైదీలను పట్టుకొనెను. ఇందు 800 మంది సైనికోద్యోగులు. వీరిలో 8 మంది పటాలముల అధినతులు 600 ఫిరంగులగులగుడ అనేనను పట్టుకొనెను. ఇందు అనేకములగు పెద్ద ఫిరంగులును, అనేకవేల మరఫిరంగులును విశేష సంఖ్య గల కందక ఫిరంగులును గలవు. మూడు రైలుబండ్ల వరుసలను ((ట్రెయిను) నిలువ సామగ్రిని నూడ వారు పట్టుకొనిరి.

విశేషముగు విమానయుద్ధము జరిగెను. మేము 30 శత్రు విమానములను నేలగుల్పి 7 విమానములను నిరుపయోగపఱచి నేలగుల్పితిమి. పగటియందు పెరోను కాంప్రెస్టెషనుల మీదను ఇశోరఫలములమీదను 45 టన్నుల బొంబులను వేసితిమి. 12 బ్రిటిషు విమానములు కనబడతేను.

మిత్రమండలి స్థానము.

లండను, ఆగస్టు 18:— ఇప్పుడు పరాసువారు లాసిగ్ని మాసిఫ్ స్థానమును తమ యధీనమునందు గలిగియున్నారు ఇది లాసిగ్ని పురముగనునది, దేబెట్టిలోయకును, బానికు త్తరమున నున్న మండలమును తమయెదుట గలిగియున్నారు. పట్టుబడిన ఫిరంగుల సంఖ్య యింతవఱకు 650 కి సమీపించుచున్నది. అందులో 400 బ్రిటిషువారు పట్టుకొనినవి. మాసిఫ్ పురము సెద్ద మన విజయములవలన జర్మనులు ఆయిన్ లోయయందును అనేక కందక శ్రేణులను వదలివెట్టవలసి వచ్చెను. త్వరలో మరికొన్ని స్థానములనుగూడ నదలివేయుట తిట్టసిగ్గుచును. ఫిరంగులను మీదికి కదలించుట వీలైనతోడనే నోయను పురము ఫిరంగుల అగ్ని జ్వలమునకు గురియగును. నోయను చుట్టునున్న రోడ్లపై జరుగు శత్రుగమనాగమములు దుర్ఘటము లగును. పూర్వపు జర్మనుస్థానముల కొన్నిటికిని లాసిగ్ని మాసిఫ్ స్థానము మధ్యప్రదేశమును అతిముఖ్య ప్రదేశము నై యున్నది. ఈ స్థానము మిత్రమండలి వశమైండున శత్రుస్థానము లన్నియు మిత్రమండలికి వశముకావలయును. ఈ స్థితి 24 గంటల కాలములో ప్రస్తుతముకావలయును. రోయిపురము త్వరలో వదలి వేయబడుననియు అది మిత్రమండలి అగ్ని జ్వలమును నిరంతర మనుభవించుచున్నదనియు ప్రముఖులు తెలంచుచున్నారు.

ఆమెరికనుల ఆక్రందనము.

లండను, ఆగస్టు 12:— ఆమెరికను రంగమున, ప్రకృతము యుద్ధము నిలిచినది. అనేకమంది శత్రువులు పట్టుకొనబడిరి. మాసీ ప్రాంతమున నున్న మంతెలు బాగుచేయబడి ముందుకు నడచుచున్నాము. పారెను, బోలము పట్టణముల మధ్య యింక రైలుబండి నడువగలవు. నిసెలీ, జేరువకు మన సేన సులువుగా ప్రయాణము చేయుటకు శిథిలమైన రస్తాలును మంతెలు బాగుచేయబడుచున్నవని, ఆమెరికను యుద్ధరంగాల్ల లయములోని రూటులు ప్రత్యేకవిలేఖరి తెలుపుచున్నారు.

శ్రీశ్రీ ప్రయత్నములు

లండను, ఆగష్టు 12:—ప్రాన్యరంగమున గల యుద్ధ స్థానములలోని రూటరు ప్రత్యేకవిశేషము యుద్ధమునాపుట కచ్చట శ్రీశ్రీవులు చాలా పనిచేయుచున్నారనియు, వన సేన యుద్ధరంగమునండి పారిపోవుననుమానవే శ్రీశ్రీవులు సమీప ముననున్న గ్రామములమీద బాంబులు పేయుచున్నారనియు, శ్రీ శ్రీ ప్రయత్నముల భంగపరచుట కచ్చట ఎన్నియో ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లు కలియు తెలుపుచున్నాడు.

ప్రెంచివారి అవస్థగదగము.

లండను, ఆగష్టు 12:—నుమారు 450 తుపాకులు యుద్ధరంగమున తీసికొనబడినవి. ప్రెంచివారు నేటికిన ముదము మునుండియు, లిగ్జీమూరి ఘోషనాట శ్రీశ్రీవుల నడ్డగించుటకు ప్రారంభించినారు. శ్రీశ్రీవుల సేనలకు చాలా మట్టుకు తమరు కొట్టుచున్నారు. అనేకులను ఖైదీలుగా పట్టుకొనుచున్నారు. మిత్రులందరివారు నేను గరితను స్థలమును ఆక్రమించుకొనినారు. బ్రెయి నిల్లర్లు అను ప్రాంతముల మధ్య శ్రీశ్రీరాటము జరుగుచున్నది. జర్మనుల సేన అచ్చట ఇరువది పహలములకు పై గానున్నది. ఆస్టియా వారి సేన సయితము ఇచ్చట యున్నదని తెలియుచున్నది. కాని అది యుద్ధమున ఇంకను దిగలేదు. లాసింగీ మాసిపు ప్రాంతములోని చాలాభాగము మిత్రులందరివారు ఆక్రమించుకొనినారు. లాసిపు నేటిరాత్రి మన స్వాధీనుగునని అందన చేయుబడినది. స్థలము పర్వత ప్రదేశము. దట్టమగు అడవులతో నిండియున్నది. మనము మాసిపును పట్టుకొనిన ముందు చాలా జయ ముందునని తలంచుచున్నాము.

యుద్ధరంగస్థితులు.

లండను, ఆగష్టు 13:—ప్రెంచిరంగమున పరిస్థితులు చాలా మారిపోవుచున్నది. 1916 1918 సంవత్సరములందు జర్మనులు ఆక్రమించుకొనిన స్థలములందు మన సేన యిప్పుడున్నది. ఇచ్చటికందకములు శిథిలస్థితిలో నున్నవి. అచ్చట జర్మనులు సునాయాసముగ పోరాడుటకు వీలుకల్గించుచున్నది. అచ్చట వారికి కావలసిన భోజనసామగ్రి అతిముఖ్యముగా వచ్చుచున్నది.

విమానయుద్ధము.

లండను, ఆగష్టు 13:—పోమరంగమున గొప్పయుద్ధము జరుగుచున్నది. మనవిమానములు సుమారు ఏబదిరెండు శ్రీశ్రీవుల చేతిలో చిక్కినవి. అయినను తిదనంతరము మనవిమానములు చూపిన నిపుణతవలన శ్రీశ్రీవుల విమానములలో అనేకములు చెడగొట్టబడినవి. అనేకమంది శ్రీశ్రీవుల వైనితులను సయితము చంపినవి.

భారత సేనాధికారులు.

లండను, ఆగష్టు 13:—పద దశాధికారులగు, మేజరు బెయిలీ, బర్మిలీగార్లు, వైద్యకాభాధికారులు మేజరు కార్మ్యూ, కార్లీలు గార్లు, రిజర్వు అగ్నిదళములకు చేరిన మార్షలు, మెలిలిలి, ఆగు, ప్రేసరు గార్లు మేజరు స్కెల్టెరు గార్లు యుద్ధమున సామర్థ్యముతో పనిచేసివారిని ప్రశంసించబడినది.

శ్రీశ్రీవుల పోరాటము.

లండను, ఆగష్టు 13:—తెస్కోర్స్ కొండసమీపమున శ్రీశ్రీవులు తీవ్రముగా పోరాడుచున్నారు. చుట్టుపట్లనున్న అడవులలో ప్రవేశించి వానిని ఆక్రమించు కొనుచున్నారు. దుకుందలకు పైగా తుపాకులను ఆరువందల యంత్రపు ఫిరంగులను, తీసికొనినారు. ఖైదీలసంఖ్య గంటగంటకును ఎక్కువయగుచున్నది. అని ప్రెంచి రంగ ముఖ్యస్థానమునగల రూటరు విశేషము తెలుపుచున్నాడు.

ప్రెంచివారి పట్టుదల.

శ్రీశ్రీరంగమున ప్రెంచివారి విమానదళము చాలా పని చేయుచున్నది. శ్రీశ్రీవుల యుద్ధసామగ్రి యందువలన చాలా నష్టమగుచున్నది. లసింగీయొద్ద యుద్ధము ప్రారంభమగుటకు ముందు ప్రెంచి విమానములలోని బాలభటులు, శ్రీశ్రీవుల సేన యుద్ధరంగమున గల నోకగ్రామముమీదుగా వచ్చుటచూచి, దాని నాపుటకు కొన్ని విమానముల బంపిరి. లసింగీబజారులలో గొల్లవారముచేయుచున్న జర్మను సేనమీద బాంబులు పేయబడినవి. అనేకమంది మనుష్యులును, చాలాగుర్రములును చంపబడినవి.

లండను, ఆగష్టు 12:—బ్రిటిషు యుద్ధరంగమున పోరాటము తీవ్రముగా నున్నదనియు, శ్రీశ్రీవుల సేన అసంఖ్యాకముగా నచ్చటికి వచ్చి పోరుచున్నదనియు, యుద్ధ కార్యాలయములోని విశేషము తెలుపుచున్నాడు. సుదీర్ఘ శ్రీశ్రీవుల మార్గము చాలాదక వరచుటకు అనేక కంఠెనలకు చెడగొట్టుచున్నది. పాల్లు గల్లు అను ప్రాంతమున శ్రీశ్రీవుల సాధ్యధీనులతో నున్న స్థలము మనము ఆక్రమించుకొనినా మనియు నాతడు తెలుపుచున్నాడు.

విమానదళముల నేర్పుపోరాటమునకు విమానదళము వారు అతిశ్రద్ధతో పనిచేసివారు. శ్రీశ్రీవులకు మార్గము తెలియవంద బాంబుల వర్షంతోవారి సంచారమునకడ్డు పెట్టుచున్నారు. శ్రీశ్రీవుల విమానములు రెండుమడకు చిక్కినవి. సోమనకు దక్షిణభాగముననున్న శ్రీశ్రీవుల తటాకములు, ఫిరంగీలు, వాయు విమానములు వాళియు చేయుబడినవి.

రమ్యాస్థితి.

లండను, ఆగష్టు 13:—రమ్యానుండి వచ్చిన విశేషము లన్నియు ముఖ్యముక్కులుగను పరస్పరసంబంధము లేక నున్నవి. జర్మనుబోల్షెవిష్టు ప్రభుత్వము ప్రతిపాటును నిర్మూలముగుచున్నదనియు పునఃపరీక్షన కారణముగవారి కార్యములు వెళున అతిశయించుచున్నదనియు వీరి సాధనఫలములు బాల్టిక్ గాప్ర్యాయలందు కనబడవచ్చుననియు భావించబడుచున్నది. రమ్యానుండైనను తెస్కోట్రోస్కీలకు క్రాక్టాటలు పురమును తేమకరముగ కనపడలేదు. గాన వీరు స్కోఫుకు పోయిరి. అక్కడ జర్మను సేనలు వానిని కాపాడుచున్నవి. బల్గేరియానుందు ప్రజాసత్తాక పరిపాలనోద్యమము సాగుచున్నదని జర్మను వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

మాస్కో స్థితి.

లండను, ఆగష్టు 12:—మాస్కో స్థితి సమీపముగ లేదు. పునః పరీక్షన కారణము ఆధిపత్యమును వహించకుండినచో, విశేష బలము నొందుచున్నారని గ్రహించవలసి యుండును. తెస్కోట్రోస్కీ గార్లు క్రాప్టాటలుకు పారిపోయిరిని ఇటీవల చెబునవార్తా తెలియవచ్చినది. స్కోఫుకు రాయబార వర్గమును మాన్యుట రమ్యానుండి వెళుట వచ్చుట యనియు, అంతర్వర్ధములవలన రుస్య దుష్టలమైనను, బ్రెస్టులిలోని స్కాన్సంధిని తీసివేయటకు సామర్థ్యము గలిగి యున్నదనియు రుస్యతో నూతన యుద్ధమునకు లాగబడు స్థితి జర్మనీకి తటస్థినుననియు, “వాసిస్కుటీటుంగు” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బ్రిటను—జకోస్లోవకులు.

లండను, ఆగష్టు 13:—ప్రభుత్వమునా క్రిందిప్రకటనమును గావించిరి వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి:—జకోస్లోవకులు మిత్రులందరివారితో యని ఆంగ్ల జేత దుగ్గీకరించి మాడు జకోస్లోవకు సేనలకు ఆస్టియాహంగరీ జర్మనీలతో యుద్ధమునల్పుచున్న మిత్రులందరి సేన లని అంగీకరించినది. భూనికాలపు జకోస్లోవకు ప్రభుత్వముగ ప్రస్తుతము నిలిచియుండు జకోస్లోవకు జాతీయసభ ఈ సేనవై సర్వాధికారస్వత్వమును గలిగియుండుటను బ్రిటిషు వారంగీకరించుచున్నాడు.

స్పెయిను

స్పెయిను స్థితి

పారిసు, ఆగష్టు 13:—మాడ్రిడు నగరమునుండి వచ్చిన వార్తలకు బట్టి స్పెయినునందు అనేక పురములలో ఆనారము కొరకు పోరుజరిగెనని తెలియుచున్నది. చాబ్బేస్, కార్టానెల్, నుజేస్, మెరీకోరు పెరోనపురములు కాలిపోవుచున్నవని వెటిట్ జర్నలు పత్రికా విశేషము బ్రిటిషు రంగమునుండి పత్రికకు వ్రాసెను.

గుత్తితాలూకా ఇండ్రావతి గ్రామంబున స్థాపించియున్న విద్యాభివృద్ధిని ధర్మగ్రంథాలయ పక్షమున యాశ్చర్యమగు తువునందు భారత యుద్ధోగ పర్యమును పురాణ ప్రసంగముగా జరుపు యేర్పాట్లు చేయబడినవి. ముయ్యను యూబాండా గారమునకు మోసిడి గ్రామనివాసి యగు మేకల పెరిలపునిగేవాని మేనమామ గుత్తా వెంకటరమణప్పగారు గు 18-0-0 పదునెగమిది రూపాయలు చేయునట్టి ఒక గడియారమును పారిలోసికముగా దయచేసియున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

జాతీయవాణిజ్యకలాశాల:—నెల్లంబరు నెల్లంబరు మునుండి జాతీయ వాణిజ్యకలాశాలయందు ప్రవేశపరిశ్రావర గతి ప్రారంభించబడును. మామనకు విద్యార్థులు రూ 5 లు చెల్లింపవలసి యుండును.

విదేశపుటవాయి:—దక్షిణాఫ్రికాకు పోవు తపాలు 18 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు మారిమ దీవులకు పోవు తపాలు 20 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకును జనరలు పోస్టాఫీసులో కట్టబడును.

నిమ్మజాతుల సంఘము:—నిమ్మ జాత్యధికార కసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద 18 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయము ఎనిమిది గంటలకు చూళిలోని పులికను తోపు నందు స్వామి బ్రహ్మచంద, ఎం. జంబునాథముగార్లు ప్రవర్తనముమీద ఉపన్యసించురు.

దివ్యజ్ఞానసభ:—చుక్కయందలముల దివ్యజ్ఞానసభి 24, 25 తేదీలందు జనరాజదాస ఎం. ఏ. గారి యాజమాన్యముక్రింద కడపపురమునందు జరుగగలను. ప్రతినిధులు నా మెంతమంది, యేబండిలో వత్తురో ముందుగ, కార్యదర్శులు సి. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారికి వ్రాయవలయును.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ-సంస్కరణనిరాకరణము:—ఈ విషయమును గురించి మహారాష్ట్రీ వెలగపూడి శుబ్బారావు పంతులుగారును, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారును వ్రాసిన లేఖలను రేపటి దివము ప్రచురించెదము. ఆవాసము నందు మాత్రసంస్కరణముల నెందులకు నిరాకరించవలయునో వలవిధములకు కారణములతో చూపి మున్నారు.

చెన్నరాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసభ:—చెన్నరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారి సాంసత్పరీకసభ, శేపు 20 వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము మహాజనసభామందిరమునందు జరుగ గలను. అందు రాజ్యాంగ సంస్కరణముపట్ల సంఘము వారి ఆభిప్రాయము తెలుపబడును. 1918 సం॥ కకు కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొనబడుదురు.

తేయాకు కమిషనులు:—చెన్నరాష్ట్రీయలోని తేయాకు సంఘములకు దర్శించి, యొకసభ చేయుటకు తేయాకు పరిశ్రమ తరపున నియోజించిన కమిషనురు చెన్నపురికి 15 వ తేదీ విచ్చేయుదురు.

మానుమూను నేతయంత్రాగారము.

ప్రభు నార్తి కోత్తనము
చిత్రాగు మండలములోని నారాయణ వరయందలి మానుమూను నేతయంత్రాగారముయొక్క ప్రభువు సాంవత్సరి కోత్తనక మీసెల 11-వ తేదీ ఆదివారము హైకోర్టు వ్యాయా వాదులకు చేరువరపు రామదాసు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి యాజమాన్యము క్రింద జయద్రదుముగా జరిగినది. చెన్నపురినుండి నెల్లూరు, హోళా నూర్మనారాయణరావు, వేంకటసుబ్బయ్య, రామానుజము (శ్రేష్ఠిగార్లు) యున్నగువారును నారాయణనన చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి సయితము అనేకులును సభకు విచ్చేసిరి.

తిరుకళికేడీలోని భారత గ్రంథుగా రాధిపతులు యంత్రాగారముల వార్షిక నివేదికమును చదివిరి. తదనంతరము హిందూదేశ సేవాసంఘసభ్యులు వేంకటసుబ్బయ్య పంతులుగారు సహకారోద్యమ మూలమున పల్లిపంట నేలాగున అభివృద్ధిలోనికి తేవచ్చునో చూపుచు సౌక చక్రగి యుపన్యాసముచ్చిరి. అభ్యుత్థులు తమ అంత్యోపన్యాసమున దేశముపత్రికలవలన లాభముల నుగడించుచు యంత్రాగారుల సేవా తరతంత్రమును కొనియాడిరి.

కావలయును.

తెలుగు మాపత్రికకు చందాదారులను సహకార్యులు మంచి ఏజంటులు (స్ట్రీటు) కావలయును. మంచికొనిన ను యాయబడును. ఇతరవివరములు ఈ క్రిందివారి నుండి తెలిసికొనగును. వేంకట రత్నంబు, శే.రాధ ఆంధ్రపత్రిక, మదరాసు. (1285)

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)
—o—

Western Front

The Battle Front.

The Lull Continues.

Enemy's Positions Described.

LONDON, August 12.

Reuter's special correspondent at French Headquarters, wiring this afternoon, says:—The period of arrest of development of the battle continues this morning. Some villages behind our front have been heavily bombarded by the enemy hoping to disperse troops concentrations. A pause while we are gathering strength further to push our new line is probable. General Von Hutier's army, with its left resting on Thiescourt Massif and the Oise at Noyon is sufficiently well placed for the defensive except for the threat of a further advance on the part of the British along the Amiens-Roye Road. The Allies at Andechy are only four miles away, and Roye is already under Allied-gun-fire. The enemy's position on this part of the line is anything but solid.

French Resume the Attack

Enemy Massing Troops for Reaction.

LONDON, August 12.

Reuter learns that four hundred and fifty guns have been captured on the battlefield. It is understood that the French this morning resumed the attack in the southern sector where the great centre of interest is the Lassigny Massif. As the situation depends upon its possession the enemy's reaction with fresh divisions has been particularly heavy. Before Roye thirty-one enemy divisions have, up to the present been identified, including eight of Prince Rupprecht's reserves, while Von Marwitz's eight divisions in line at the commencement of the battle have been practically overrun. Prisoners have been captured from all units of these eight divisions. The Allies to-day captured Gury. A violent battle is raging from Bray to Villers les Roye, where the Germans are vigorously reacting. German reserves at present amount to twenty divisions. It is ascertained that one Austrian division is on the western front, but it has not been in action. The Allies have practically reached the crest of the Lassigny Massif and are firing into the enemy from the rear. The fall of the Massif is expected to-night. This plateau is eight miles square and its crest is heavily wooded. Its capture should be followed by important developments.

The Lassigny Massif Captured.

Importance of the Gains.

LONDON, August 13.

Reuter learns that the French now hold the whole of the Lassigny and the valley of Divat, also the district to the north. The number of guns captured now reaches a total of 650 of which the British secured four hundred. Our gains on the Massif have already forced the Germans to evacuate a long line of trenches in the Oise valley and further evacuations are inevitable very soon. As soon as artillery can be moved up, Noyon will be under fire and road transport on the whole network of the roads around Noyon will become a difficult problem for the enemy. The Lassigny Massif was the hinge of the old German positions in the whole angle and now that the hinge has burst the whole angle must yield. This effect should begin to materialise within forty-eight hours. Experts state that the evacuation of Roye may be expected very soon as the town is under cross fire.

Belligerents Situation Described.

LONDON, August 13.

Reuter's correspondent at French headquarters wiring yesterday evening said:—Our pursuit and the German retreat has reached a point of momentary stabilisation on the French wing. The necessity for bringing up artillery over deeply rutted roads has caused an enforced halt. We are now at grips on the ground which the Germans entrenched and held from the autumn of 1916 to the spring of 1917. The trenches are in a tumbled, down state but afford the Germans the best opportunity for clinging to the ground since they left the valley of the Aisne. They are evidently determined to remain as long as they can. They are well supplied with machine-guns and to-day a continuous enemy line opposes our progress by regular barrages instead of casual harassment fire.

Enemy Clinging to Position.

French Capture Prisoners and Booty.

LONDON, August 13.—10-10 P. M.

Reuter's correspondent at French headquarters telegraphing this afternoon says:—The enemy is desperately clinging to the western and southern edges. Thiescourt Hill between Lassigny and the Oise. The key to the whole position is Saint-Claude farm on a hill 600 feet high just east of Nareuil-La-Motte dominating the whole region. The French on the 12th gained a footing on the crest further north between Gury and Bois-De-Leges. The Germans hold the line of the old entrenchments stuffed with machine-guns. The capture of Bois-De-Leges on the morning of the 12th was carried out with magnificent dash, but the Germans counter-attacking in the afternoon reoccupied part of the wood. Several thousands of prisoners have been taken by the French since the 8th August, including three colonels. They have also taken over two hundred guns including heavy guns, sixteen hundred machine guns, and a great number of minenwerfer and other booty. The number of prisoners and guns captured increases hourly.

French Air Squadron's Effective Part.

French air bombing squadrons played a most effective part in the battle taking over the role of heavy guns and receiving information from swift scouting machine hovering over enemy lines. Prior to the great attack on Lassigny one of our air scouts noticed dense columns of men and transport pouring through a village towards the front and the French sent 121 planes to attack them. Twenty-seven tons of bombs were dropped down on the Germans in the streets of Lassigny. Men and horses

were killed and a fire started. The streets were blocked with wrecked wagons and the march of the German columns was retarded for hours.

Stiff Fighting on British Front.

Rapid Swelling of Enemy Reinforcements.

LONDON, August 12.

Reuter's special correspondent at British Headquarters, wiring this evening, says stiff fighting has been in progress to-day the main feature of which is greatly increased enemy artillery and machinegun fire proving the rapid swelling of his reinforcements. Our long-range sixty-pounders have some bridges on the Somme under steady fire, so enemy communications must be difficult and sometimes deadly. In the neighbourhood of Hallu Gailu ground was retaken by a counter-attack after we had been forced to fall back from it.

Airmen's Remarkable Work.

Remarkable work has been performed by our airmen during the battle. On the opening of the offensive the air was so thick with our machines that flying was most difficult owing to risk of collision. They bombed aerodromes, also the Somme crossings with such success that the enemy's retreat was partly diverted to the south-east. This was of considerable advantage to the attackers. Two enemy aerodromes were captured during the advance, one being the only one in this area. South of the Somme many enemy tanks, guns, aircraft batteries, and balloons were destroyed or damaged beyond use.

Americans Consolidating Captured Ground.

LONDON, August 12.

Reuter's special correspondent at American Headquarters to-day says:—Although the American front during the last days has ceased to move forward movement is not lacking behind. Trestle bridges are replacing pontoons across the Marne. Each day our railroad is being carried a little further forward. Soon the most important link between east and west will be repaired, and trains will again be running between Paris and Chalons and beyond. The Paris-Amiens line has already been repaired, removing the strategical disability which has long hampered the commanders. Roads are also being repaired and the organisation of the army is in a much more stable condition than it was when it reached the Vesle.

Increasing Hostile Activity.

LONDON, August 14.—12-15 A. M.

In last night's communique F. M. Haig said:—The battle front has been comparatively quiet except for increased hostile artillery activity. We took prisoners at different points, raiding and patrol activity is reported southward of the Scarpe north-eastward of Robecq and in the neighbourhood of Vieux-Berquin. Since the 5th August French first army and British fourth army have captured over 28,000 prisoners, including 800 officers of whom eight are regimental commanders. They also took six hundred guns including many heavy guns several thousand machine-guns and numerous trench mortars and also three complete trains and vast stocks of stores.

There were much air fighting. We brought down thirty enemy machines and drove down seven out of control. We dropped forty-five tons of bombs during the day. Peronne and Cambrai stations being heavily assailed. Twelve British machines are missing.

Enemy Burning Villages.

LONDON, August 15

The correspondent of the Petit Journal on the British front says that Chaulens, Carbonnel, Suzanne, Mericourt and Peronne are burning.

Report Confirmed.

LATTER.—It is confirmed that enemy is burning Peronne, Chaulens and villages between them. On the Vesle front vigorous fighting continues. Germans concentrating themselves with defending positions against American attacks.

Enemy Offensive Power Shattered

LONDON, August 13.—10-10 P. M.

Reuter learns this evening that French are now consolidating gains on Lassigny Ridge although the latest news indicates that Germans still hold one point of it. Hitherto thirty-three divisions have been identified in the present battle of thirteen belong to enemy's reserves. Germans are now reduced to dangerous expedience of taking divisions from other part of front. Latest authoritative figures of captures are 30,000 prisoners and 670 guns and both figures are regarded as conservative estimates. It is considered that Germans will be unable to launch big attack for sometime on another front owing to the shortage of man power.

French Renewed Attacks.

LONDON, August 14.—1-15 A. M.

Last night a French communique said:—During the day we renewed attacks between the Matz and the Oise and in spite of strong resistance we made some progress. northeast of Gury we waived floating in Plessier-De-Roye Park and reached Belval. Further east we carried our line to two kilometres north of the village of Cambroenne.

American Aerial Activity.

LONDON, August 14.—11-30 A. M.

An America official communique says:—Our aviators successfully bombed railroad yard at Longuyon, Dommary Baronyourt and Conflans all returned.

Aerodrome Trains Attacked.

LONDON, August 14.—12-20 A. M.

The air ministry says, our aeroplanes on the night of 12th, attacked Aerodrome trains, anti-aircraft guns and other targets with bombs and machine guns, all returned. they also attacked on 13th Buhl aerodrome and brought down one hostile machine in flames all returned.

German Man Power.

Anxiety of High Command.

LONDON, August 13.—10-20 P. M.

Reuters Correspondent at the British headquarters telegraphing this afternoon says, an order signed by Ludendorff lately captured indicates the anxiety of the higher command with regard to man power. It is dated 25th June. Another order practically admits the Allies supremacy in air, we all over thirty divisions must have been heavily engaged since 8th, August by the British Americans and

French, and total German casualties on the western front since the beginning of General Foch's counter-offensive are about 360,000 and guns lost same time number about 1,200. Prisoners state that in more than one plane drafts lately sent to reinforce the infantry have been composed largely of artillerymen, the enemy has removed or destroyed large number of Aerodromes in the some area which has somewhat disorganised his air service.

Fresh French Attack.

LONDON, August 14.

Reuter's correspondent at French headquarters wiring yesterday evening said.—General Humbert whose front as result of several days progress now faces east instead of north made another attack to-day on Lassigny or Thiescourt Massif. His left was heavily counter-attacked and remained on the defensive but his right pushed forward all round the western and southern edges of little Switzerland and reached Plessier-de-Roye and part of the village of Belval where Humbert's same army stopped. Von Hutier's rush last march after one of bloodiest fights of the year. To-day's battle raged till evening when French held St. Claude farm and Ecouvillon two of the most important points on Massif. The fighting was very difficult enemy holding front thinly but having almost as many machineguns as men. Their whereabouts was very difficult to locate enemy filling valleys, passes and woods with mustard gas. French fought their way with rifles and grenades advancing over the broken country by infiltration. Enemy's tactics indicate that he is retiring through a defensive line not far distant.

German People Depressed.

LONDON, August 14.

AMSTERDAM.—The "Rheinisch westfaelische Zeitung" says:—Events in west have taken a critical turn and faint hearts have lost all confidence and fear further setbacks. Reports from west have undeniably had a depressing influence on many classes of population. The paper appeals to all to keep cool. Other papers write in similar strain.

No Infantry Action.

London, August 14.—12-35 P. M.

A British communique says:—Our artillery was active during the night on the battle front. There was no infantry action. We repulsed local attacks in Dickbusch sector at Midday Tuesday. There were considerable hostile artillery fire in this neighbourhood during the night also northwest of Kemmel. We took a few prisoners in a successful raid in neighbourhood of Ayette. Our patrols progressed in Vieux Berquin sector and established our line eastward of the village taking a number of prisoners. Our line was advanced slightly eastward of Metern.

Further French Advance.

LONDON, August 14.

PARIS.—A semi-official statement says:—Our patient advance by local action has brought us less than a mile from Lassigny whose wooded clump of heights protects Noyon and commands communications between Oise and Ailette Valleys, hence desperate enemy resistance, but our grip is tightening and will shortly result in close encirclement of the position. Our troops are biting into and reducing all sides of mass if which will fall at chosen moment. There is a lull on the rest of front and between the Ancre and the Aisne the inevitable entrance between two manoeuvres. Meanwhile there is ceaseless activity in our lines in preparation for fresh successes.

Thousand Guns Captured.

LONDON, August 14.

PARIS.—Newspapers point out that 20,000 prisoners and six hundred guns mentioned in last night's communique include only captures of armies of Rawlinson and Debeney to which should be added Humbert's 10,000 prisoners and 400 guns.

Great Britain

INDIAN REFORMS.

"Morning Post's" Hostile Attitude.

Mischevious Attacks on Montagu.

ALLAHABAD, August 14.

LONDON, August 9th.—Leaders in the "Daily Telegraph" and the "Morning Post" both dwell on Lord Curzon's insistence that the Government is not yet committed to the policy of Montagu report, but in awaiting expressions of British and Indian opinion. The "Morning Post" is confident that Lord Curzon differs from Mr. Montagu whose phrase in the report our policy is irrevocably declared and it ought to content all other minds, expresses his attitude with a pomp compared with which Lord Curzon's sublimely modest seem like modesty. The "Morning Post" further surmises that Lord Curzon opposed the declaration of the 20th August, but was induced to agree to it by the insertion of a qualifying passage whereon he now relies. He has been bluffed while the publication of the report and the appointment of Mr. Montagu's suggested committees are regarded by Mr. Montagu's supporters as practically committing the Government. The "Morning Post" warned Unionists that as regards the prevention of mischief in India Lord Curzon is a broken reed. It protests against the nonpublication of the addresses and the local Government's reports on the reforms and on the recommendation of the Rowlat Committee.

"The Daily Telegraph."

"The Daily Telegraph" points out the danger that attends a democrat's incurable habit of assuming that because democracy is good for Great Britain, it must be equally good for India where the paternal despot is the only idea of Government the people can grasp. The "Daily Telegraph" thinks that there is much that can must be done. Mr. Montagu's suggestion of two houses in the Government of India would lead to perpetual conflict. His scheme for the provinces where first steps towards responsible government are to be taken is extraordinarily difficult and complicated. The "Daily Telegraph" questions whether the position of Governors will be tolerable. It places no reliance on the system of periodically reviewing the working of the reforms since however badly representative institutions work the remedy suggested is almost to make them still more democratic.

Indian Army Officers.**Mentioned in Despatches.**

LONDON, August 13.

The following officers of the Indian Army are mentioned for valuable services in war.

Major-General Sir A. W. Bayly and Major R. E. Berkely, Infantry.

Major F. G. Cardew and Lieut-Col. E. R. Carroll Medical Staff.

Brevet-Col. W. S. Marshall, Capt. E. P. Melville, Major A. C. Ogg and Major W. S. Fraser, Reserve Cavalry.

Major E. G. Skelton, late Indian Army, now West India Regiment.

The Gazette states that Sir James Brunyate has been promoted to K. C. S. I., in recognition of special war services. Mr. Brunyate has just returned from United States where he was attached to Lord Reading's Staff as advisor on Indian Currency and Eastern exchange questions.

King Returns from France.**After Strenuous Week on W. Front.**

LONDON, August 13.

The King to-night returned to London from France where he had a strenuous week on the Western front covering many hundreds of miles and seeing everything possible of the immense military machine. He launched with the King and Queen of the Belgians and visited F. M. Sir Douglas Haig, General Pershing, and Marshal Foch and a number of French, American and British generals. The King conferred the K. C. B. on General Debeney. He spent one whole day with the Fourth British Army and went over much of the newly won territory.

PARIS.—Kings tour included visits to Amiens and Nîmes. Bretonneux also Roye road where King warmly congratulated the French troops in the sector adjoining the front of the British attack.

The Luxury Tax.**Articles Etc. Taxable.**

LONDON, August 13.

The report of the Luxury Tax Committee has been issued. It recommends a duty of two pence in the shilling on the purchase price on the following:—

Jewellery, furrier goods, perfumes, pictures, motor cars, grand pianos, player pianos, gramophones, liquors, etc. The tax also applies to meals if exceeding three shillings for breakfast, one shilling for tea and five shillings for dinner. Taxes are also to be levied on clothing and tobacco above a fixed minimum.

Russia**German Difficulty in Russia.**

LONDON, August 12.

The "Vossische Zeitung" significantly describes the shifting the Embassy to Pskoff as a retreat from Russia and ruefully observes that although Russia is torn by civil war she is still able to find energy and unanimity to tear up the Brest Litovsk treaty. The paper fears that Germany is being driven on to a fresh war with Russia.

The Situation in Moscow.**Counter-Revolutionaries Position.**

LONDON, August 12.

The situation at Moscow is uncertain. Counter-revolutionaries, if they are not actually in control, are undoubtedly gaining the upperhand. The latest report via Berlin is that M. Lenin and M. Trotsky have fled to Kronstadt.

The Czecho Slovaks.**Britains Recognition as Allied Nation.**

LONDON, August 13—10-40 P. M.

The Press Bureau announces that Government has issued a declaration as follows:—Britain regards Czecho-Slovak as allied nation and recognises the unity of three Czecho-Slovak armies as an Allied belligerent army waging regular warfare against Austro-Hungary and Germany. Britain also recognises the right of Czecho-Slovak National Council as the present trustee of the future of Czecho-Slovak Government to exercise supreme authority over this army.

Bolshevik Govt. Collapsing.

LONDON, August 13.—12-30 P. M.

News from Russia is scrappy and confused but it is clear that German Bolshevik system of Government is everywhere collapsing before country wide (?) but mostly disorganised counter revolution the effects of which will probably be felt in Baltic Provinces and possibly even in Russia. Lenin and Trotsky have found Constatd unsafe and have gone to Pskoff where they are under protection of the German troops.

Bulgarian**Republican Movement in Bulgaria.**

LONDON, August 15.

German newspapers report Republican movement in Bulgaria.

Spain**Food Riots in Spain.**

LONDON, August 13.

PARIS.—News from Madrid shows that food riots have secured in various towns in Spain.

Indian Telegrams.**FROM OUR OWN CORRESPONDENTS**

(BY WIRE.)

Burma**Separation of Burma.****New Reform Scheme to be Formulated.****Lieut. Governor's Speech at the Durbar.**

RANGOON, August 13.

A Durbar was held at the Government House, Rangoon, to-day when the Lieutenant Governor presented decorations to thirteen recipients including five members of the Burma Military Police, to whose gallantry and good conduct in the recent Chin Hill operations His Honour paid a notable tribute. He said schemes requiring large expenditure are necessarily postponed until the tyranny of the enemy is overthrown. In all Burmas war product, oil, timber wolfram and rice there has been special activity and efforts are being made to speed up production of materials essential to the utilisation of the provinces' resources but which cannot be easily obtained from abroad. The good work of the Burma Labour Corps was mentioned and His Honour hoped that the effect it will have in laying down a standard of discipline and hard work for other Burmans to emulate will be great and lasting and that the credit of Burma will be raised. He again dwelt upon the need for keeping up the Burma battalion of which one is now on active service, a second is in training in India and others are training in Burma.

Constitutional Reforms.**Burma Not Included.**

Dealing with the scheme of constitutional reforms the Lieutenant Governor said that Burma was not included in the proposed scheme by its authors because they felt that Burma was so different from India that a scheme largely based on the demands made by educated Indians and to suit Indian conditions might not be a scheme which would find favour with the people of Burma. This does not at all mean that Burma is not considered fit to enjoy political progress. On the contrary the distinguished authors of the report have invited the Government and the people of Burma to formulate a scheme for themselves which they regard as suitable for the country and the people. My task and your task is to formulate this scheme. In doing this the Government will require the help of Burmans and the Burmans will require the help of the Government. It must be a case of friendly co-operation and full consultation. This demand for separation from India would said His Honour entail such dislocation of existing relation, military financial, fiscal, commercial and administrative as would astonish the ordinary man who talks light of separation. The expression "Cutting the painter" is often used in connection with the separation of countries which have long been in association with one other, but before you cut the painter you must feel that you are in seas which you can navigate and that your small bark is able to sustain any storms that may arise. No country can be pronounced fit to govern itself unless it is also able to defend itself to the extent that its number permit and no country can be pronounced fit to defend itself from external assault until it is fit to preserve peace and order within its own borders until it can supply its own police. If Burma were assailed now from outside even by insignificant foes it would have drawn India for soldiers as it draws on her now for military police, and these are not the only functions in which Burma has required the help of India. There are Indian lawyers at the bar. There are Indians in many of the services and departments. The offices are full of Indian clerks. Enterprising Indians have absorbed the lion's share of the non-European commerce and industries. It is not discredit to the Indians that they have joined these services, have shown this enterprise and attained this eminence. Far from it. They have rendered service to the country in doing so. Nor do I blame the Burmans on this account. They have been for a much shorter period under British rule. Upper Burma was not annexed to the British Crown until thirty years has passed since the great mutiny. Lower Burma has a longer British history behind it, but for a great part of that time the areas included were mere distant appanages of Bengal. The time has come now when the Burmans should assert themselves without any illwill to their Indian fellow subjects but in the natural and proper desire that they should enjoy all the advantages in their own land of Burma which the Indians themselves enjoy in the far larger sub continent of India. In order to secure this result they have to realise the necessity for their own self-development. They must never let it be said of Burma that she can supply many dacoits but few soldiers that her criminal records outstrip that of the provinces in India, but that she cannot provide enough police to cope with her criminals, that there are many who love gambling but few who practise thrift, that there are many who love pleasures but few who will undergo hard work. The Burmans hitherto had full confidence in the British officers who love the Burmans, who resent any adverse criticisms passed on Burma her people and who are as anxious as Burmans themselves that Burma should play her due part in the history of nations. It is by the co-operation of Burmans with their British officers by the friendly help given and received in a spirit of mutual trust and affection that the development of Burma may best be brought about. There are some I know who feel that the cry for separation arises from the fear lest a distinct race like the Burmans should come under the dominions of a self-governing India. I agree with you at once, that when the day comes when India is entirely self-governing her continued control over a province like Burma and people like the Burmans would be a great and impossible anomaly but whatever shape the proposed constitutional reforms may take it is quite certain that those circumstances which are feared by some of the Burmans cannot come into existence in the immediate future. Before the time comes there will be a sufficient interval for Burma to develop herself with the aid and support of the Government of India. It is a part of the reform scheme to encourage and develop provincial autonomy and what

Burma has to ask from India is that while she is ready to pay her full contribution in return for the protection and help that she received from the Imperial Government in India she may have full freedom and authority to develop her internal affairs on the line best suited to herself. A desire to retain her connection for the present with the Indian empire does not at all connote that she should not ask for and receive recognition of her separate requirement and that she should not ask for and obtain a financial settlement on lines much more favourable to herself than any that she has yet enjoyed. The Lieutenant Governor promised to do all in his power to help on the claims of Burma and to make them good before the Government of India and said that he did not anticipate any unfriendly attitude on the part of the Government.

Turning to the scheme of reforms to be devised for Burma he saw that the goal before Burma is precisely the same as the goal before India. Burma has hitherto been quite content with a small nominated members. It has to this day no district or rural boards and no village committees and in has only a few municipalities which is the system of election in force. There has not yet been the same amount of higher education in Burmans in the public services. But I perceive in Burma many strong grounds for hopeful anticipation. In primary education Burma is more advanced than India and the general level of intelligence of the Indian masses. The social system of Burma presents various features favourable to a system of election and to the growth of democracy which are not present in India. There is no caste distinctions at all; there is no hereditary division by occupations there is no landed aristocracy, while religious cleavages among the indigenous races of Burma are almost entirely absent or carry with them no political significance. There are therefore few of those obstacles to the eventual success of democratic institutions which appear to be no formidable in the case of Indian provinces. The backwardness of Burma consist not in the want of capacity but in the want of experience. It is therefore open to us to devise a scheme which promise that it has the same ultimate evolution of responsible Government before it if framed on different lines from those followed in India. If it is proved that mistakes have been made in the case on Indian reforms these mistakes should be avoided in Burma. We have the liberty to pursue a different path from that laid in the Indian reforms scheme. The first sphere is the extension of local self-government, the creation of district and rural board which is a want of very long standing. The second sphere is that of the employment of Burmans in more responsible posts. There have been Indians in the Indian Civil Service for many years past, but no Burman has yet found entry into it. Facilities must certainly be given to Burmans as they will be to Indians for entering the civil service and for qualifying themselves to hold some proportion of the superior posts. The whole question of recruitment for the Indian Civil Service has not yet been decided and I can therefore make no further statement regarding it, but I can see no reason why Burmans should not enter the Civil Service in Burma by the same paths as Indians can in Indian and there is no reason why they should not acquit themselves well. It is simply a case of time and experience. The same remarks apply mutatis mutandis to other public service and it is in this connection that I am anxious that Burma should be equipped with institutions of her own where the people of the province may qualify themselves in professional and technical work. I would also like to see a through reorganisation of the provincial and subordinate civil services and the reorganisation, it might almost be said creation, of a separate judicial service culminating in the constitution of a High Court for Burma. The forest department stands in need of complete reorganisation. Burmas great forest resources are to be properly exploited and conserved. In agriculture we are many years behind many of the Indian provinces. The prime and immediate requirements is a proper agricultural college where Burmans may be thoroughly trained to take charge of experimental farms, agricultural stations and demonstration plots scattered over all the distinctive tracts of the province. We have also to organize a department of industries and to provide for industrial training. In all this we need the co-operation of all classes. The formation of the University was next referred to and His Honour said that there was no reason to postpone its inauguration until large building scheme had been completed.

The third sphere said His Honour was the sphere of the Legislative Council and the general machinery of Government. Progress in this sphere must inevitably depend to a considerable extent on the progress attained in the other spheres, but as I said before all training in this sphere cannot be at a standstill while progress in the other spheres is being awaited. More caution is however necessary and provided that there can be no mistake as to the direction in which our reforms lead I do not think that the vast majority of Burmans will find any fault with the adoption of a policy of caution. The exact steps to be taken and the kind of machinery to be erected are for the conference to discuss and I am naturally not prepared to lay before you any definite scheme at this stage, but there is one thing quite certain and that is that our Legislative Council must be enlarged and that it must contain a substantial elected element. I propose now to have a friendly and informal conference with representative Burmans of all schools, the old fashioned and conservative, those with official experience and also those of the young party who are filled with ardour and hope for Burmans progress and are most anxious that she should not be left behind among the progressive nationalities of the Empire. When I have discussed the whole question informally with all these classes of Burmans and have been able to consult the most experienced and European opinion available in Burma I propose to publish a scheme for general public criticism in which every class of the community can participate and make any representation it may choose about its particular interests. The Government of India have asked that our scheme from Burma shall be submitted by the 1st November and I have every hope that we may be able to comply with that request. I am anxious that all should be consulted and that the scheme may be stamped with the approval both of the Governments and of the people of Burma.

The remaining portion of the Lieutenant Governor's speech was devoted to the warnings against an extremist policy and against the spread of anarchy although he said that there was no trace of such in Burma. His

Honour concluded:—I hope that Burmans both old and young, will not let this warning fall upon dead ears. I no longer share any responsibility in connection with the extremists and their doings in India but I am responsible for Burma and I can say with all sincerity and assurance that if the Government and the people of Burma will now work together in a friendly spirit its progress towards responsible Government though it may be cautious at the outset will in the long run overtake. If however extremist doctrines and extremist methods should ever become established here they will assuredly mar these fair prospects and create discord and suspicion where there would otherwise have been harmony and confidence. Gentlemen, the future before Burma is a bright one. Let us take counsel together and see that nothing shall occur to dim that brightness.

Directors of Civil Supplies. Conference at Nagpur.

SIMLA, August 13.
A Conference of the Directors of Civil Supplies will be held at Nagpur under the presidency of the Hon'ble Sir Claude Hill on Monday the 19th August to consider what measures should be taken to arrange for the most advantageous distribution of the stocks of food and fodder and other cognate matters with particular reference to the shortage of rolling stock owing to war conditions, deficiency in monsoon and scarcity which is likely to prevail in certain areas. The following directors of Civil Supplies will attend:—Mr. R. B. Wood (Madras), Mr. B. Read (Bombay), Mr. C. F. Beadel (Bengal), Mr. J. Campbell (United Provinces), Mr. C. H. Townsend (Punjab), Mr. G. M. M. (Behar and Orissa), Mr. J. H. Cox, (Central India), Mr. H. J. Hope will be represented by Mr. A. E. English, Acting Director of Agriculture, and Mr. H. Clayton and Baroda State by Mr. Nanavati, State Director of Commerce and Mr. Power, Deputy Controller of Prices. In addition the following officials will attend:—Major-General H. F. C. Freeland, member, Railway Board, Colonel H. A. Cameron, Controller of Traffic, Sir Lawrence Hepper, Agent, G. I. P. Railway and Mr. A. O. Rumbold, General Traffic Manager, Mr. A. M. Clarke, Agent, Bengal Nagpur Railway, Sir Hugh Bray, Controller of Contracts, Colonel F. W. Hallows, Director of Farms, Quartermaster-General's branch, Mr. C. W. Jacob, Wheat Commissioner and Colonel O. W. Waddington, Deputy Chairman and Secretary, Central Transport and Foodstuffs Board.

The Chief Commissioner, Central Provinces, will also depute one or two representatives from that province to be present.

Recruiting in India. Feudatory State's Contribution.

SIMLA, August 14.
Feudatory states in direct relation with the Government of India contributed over 21,000 recruits, including those for Imperial Service troops and non-combatant corps, in the first half of the current year. Of this total Kashmir raised close upon six thousand, Alwar, Jaipur, and Hyderabad nearly three thousand each, Jodhpur and Bharatpur about fifteen hundred apiece, Bikanir and Gwalior nearly one thousand each, while Mysore, Tonk and Kotah supplied smaller quotas.

Sale of War Bonds.

CALCUTTA, August 14.
The sales of war bonds at Banks and Government Offices up to the 14th August 1918 amount to Rs. 27,23,76,900 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	10,95,84,800
Bombay	7,87,96,300
United Provinces	1,92,00,300
Madras	1,70,31,100
Punjab	1,66,43,600
Burma	55,41,100
Central Provinces	31,02,100
Bihar and Orissa	30,64,100
Assam	4,23,200
Minor Administrations	79,69,000
H. E. H. The Nizam of Hyderabad	50,00,000
Baroda State	30,70,000

The Tea Commissioner.

CALCUTTA, August 14.
The Tea Commissioner leaves for Madras on the 15th instant to hold a meeting of his Southern India Advisory Committee and to attend the annual Conference of the United Planters' Association Southern India. He expects to arrive back in Calcutta about the 22nd instant.

Moderate Congress. To be Held in Bombay.

BOMBAY, August 14.
Following the announcement made on Saturday last over the signature of the Hon'ble Sir Dinshaw Wacha that an All India Conference of moderate party was to be convened for the purpose of giving expression to their acceptance of and general support to Montagu Chelmsford reform scheme a meeting was held at Sir Dinshaw's house on Monday last of some prominent moderates. It was resolved to hold the said conference in Bombay on a date to be hereafter announced. It was further resolved that gentlemen present at the meeting be constituted into a provisional committee for the purpose of making arrangements to hold the said conference and that leading men of the party and other distinguished persons in Bombay and in districts willing to accord their support to the scheme as aforesaid be invited to join the committee for that purpose. A meeting of the committee so formed will be held at an early date at the place and time notified by the circular letter addressed to the gentleman invited over the signatures of the Hon'ble Sir D. E. Wacha, Mr. Chimani, H. Setalvad, the Hon'ble Mr. M. G. K. Parekh, Mr. N. M. Samarth and Mr. Rabiutullah Currimbhoy.

Deccan Sabha's Resolution.

The Council of the Deccan Sabha has passed the following resolution:—The Deccan Sabha, Poona, resolves that there should be a separate All-India Conference of moderates to express their views on the Montagu Chelmsford Reform proposals.

Marwari Child Murder Case. Accused Sentenced to Death.

BANGALORE, August 13.
Major E. H. S. James, Sessions Judge, Civil and Military station, to-day delivered judgment on the Marwari child murder case in which Naga a Hindu milkman and Yesoda Bai, a Eurasian woman, were charged, the former with alleged murder and robbery and the latter with alleged murder, abettment of alleged murder and robbery. The case created considerable sensation in view of the fact that Yesoda Bai is the wife of a Hindu official of the Survey of India and the mother of eight children and also in view of the extraordinary horrible nature of the crime as was revealed in the course of the trial. One of the assessors found both the accused not guilty and the other assessor found them guilty. His Honour's judgment took more than two hours to read and in the course of that judgment His Honour found both the accused guilty of the charges and sentenced both to the extreme penalty and directed both accused to be condemned to death. He ordered the approver who is the mistress of Naga to be released from custody.

His Honour in course of his judgment stated that he could find no extenuating circumstances to urge on behalf of the prisoners in the dock. They had committed a deliberate coldblooded and brutal crime which had cut short at a tender age the life of an innocent child. In his opinion nothing short of the extreme penalty will meet the ends of justice.

Delay in Delivering Judgment.

In the course of judgment in the Marwari child murder case Major James, Sessions Judge in explaining the delay in delivering judgment states:—The trial opened on the 15th April and evidence was recorded till the 9th May. Counsel opened arguments on the 10th idem and completed on the 17th. The Court sat therefore just over a month. Subsequently I have been unable on account of my multifarious duties as First Assistant Resident and Secretary to the Chief Commissioner to devote my whole time to the writing of the judgment. In fact the Secretariat work, mostly of an urgent nature, has been at times so heavy, due to war conditions, that I have had to lay aside the judgment not only for days but for weeks. The result is far from satisfactory but as long as the duties of the Sessions Judge in the Civil and Military station of Bangalore are combined with those already mentioned, so long the disposal of sessions cases will be unavoidably delayed.

Status of Indians in Colonies.

Inequality Still Maintained.

The following contribution of Mr. M. K. Gandhi sent to Mr. G. A. Natesan for the current issue of the "Indian Review" has been sent to us for publication in advance:—

The Imperial Conference resolution on the status of our countrymen emigrating to the Colonies reads well on the surface, but it is highly deceptive. We need not consider it a great achievement that we can pass the same laws against the colonials that they may pass against us. It is like a giant telling a dwarf that the latter is free to give blow for blow. Who is to refuse permission and passports to the colonies desiring to enter India? But Indians, no matter what their attainments are constantly being refused permission to enter the colonies even for temporary periods. South African legislation of emigration was purged of the racial taint, by the passive resistance movement. But the administrative principles still continue and will do so, long as India remains both in name and substance a dependency.

The agreement arrived at regarding those who are already domiciled practically restates the terms of the settlement of 1914. If it extends to Canada and Australia it is a decided gain, for in Canada till recently there was a big agitation owing to the refusal of its Government to admit the wives and children of its Sikh settlers. I may perhaps add that the South African settlement provides for the protection of those who had plural wives before the settlement, especially if the latter had at any time entered South Africa. It may be the proper thing in a predominantly Christian country to confine the legality to only one wife. But it is necessary even for that country in the interests of humanity and for the sake of friendship for members of the same Imperial Federation to which they belong administratively to allow the admission of plural wives and their progeny.

The above agreement still evades the question of inequality of status in other matter, thus the difficulty of obtaining licences throughout South Africa, the prohibition to hold landed property in the Transvaal and the Free State and virtual prohibition within the Union itself of the entry of Indians into the Free States, the prohibition of Indian children to enter the ordinary Government schools, deprivation of Municipal franchise in the Transvaal and the Free State and practical deprivation of the Union franchise throughout South Africa, barring perhaps the Cape. The resolutions of the Imperial Conference therefore are decidedly an eyewash. There is no change of heart in the colonies and certainly no recognition of Imperial obligations regarding India. The Fijian atrocities to which Mr. Andrews has drawn pointed attention show what is possible even in the Crown colonies which are under direct Imperial Control.

ప్రాచీన హైందవాధిని వేశనములు

[వైద్యబాల్ల లక్ష్మీనరసింహం గారు, గుంటూరు.]

XII

“సాసా” లేక, “గుజి” ద్వీపము

ప్రపంచములోని ద్వీపముల సంఖ్య యావచ్చునట్లున్నది. అట్టి ద్వీపములన్నిటిలోన “అస్ట్రేలియా” ద్వీపము కడు పెద్దది. గింధూదేశము యొక్క వైశాల్యము 1772,168 చదరపు మైళ్ళ గుటచేతనే ఐరోపా ఖండముయొక్క వైశాల్యము 3,560,000 చదరపు మైళ్ళగుటచేతనే అస్ట్రేలియా (ద్వీప) ను యొక్క వైశాల్యము 2,946,691 చదరపు మైళ్ళగుటచేతనే, అస్ట్రేలియా ద్వీపము గింధూదేశముకంటె పెద్దదియును, ఐరోపా ఖండ

మునకంటె కొంచెము చిన్నదియునై యున్నందున, ఆసియా, ఐరోపా, అఫ్రికా, ఉత్తరమెరికా, దక్షిణమెరికా ఖండముల వలెనే అస్ట్రేలియా (ద్వీప) మొక ఖండముగఁ బరిగణించబడుచున్నది. అందువలన, ప్రపంచమునందలి ద్వీపములలో నెల్ల ‘సాసా’ ద్వీప మతి పెద్దదిగ నెంచబడుచున్నది. ఈ ద్వీపము యొక్క వైశాల్యము 812,000 చదరపు మైళ్ళు అట్లెంచబడినది. (అనగా చెప్పితే రాష్ట్రమునకంటె రెండింతలకంటె పెద్దది) ఈ ద్వీపవాసు లీ ద్వీపమును ‘సాసా’ అని పేర్కొనుచున్నది. సాసా ద్వీపము దీనికి ‘నవీన గిని’ ద్వీపముని (New Guinea) నామకరణంబొందిరి. ఇది యంతి వైశాల్యమును ద్వీపమైనను జనసంఖ్యయందఁ గడు లీచదిగ నున్నది. ఇందలి జనసంఖ్య 660,000 మాత్రమని అంచనా వేయబడినది.

యొక్క ద్వీపమునకుఁ దూర్పుగన, అస్ట్రేలియా (ద్వీప) మునకు ఉత్తరముగను యాద్వీపమున్నది ఇది నైరుతినుండి అగ్నేయమునకు పొడవు కలిగి యున్నది. అస్ట్రేలియామునకును యాద్వీపమునకును మధ్యను 150 మైళ్ళు వెడల్పుకలిగిన సుమద్ర మిరుదుండినను పూర్వముకప్పుడు యారెండునుకలిసి యుండి ప్రకృతి నైచిత్ర్యమువలన నీ రెంటికని మధ్యనుండిన భూమి సముద్రగతి మైనదని కొందరు పాశ్చాత్య కాశ్రుష్టా లాహించుచున్నారు.

ఈ ద్వీపమును (1) ఆర్యాకులు (2) చార్లసులూను (3) గాటీరు (4) సిక్లప్పు (5) సక్లింగు అను గొప్ప పర్వత బిగ్గెస్టాన్ (6) పర్వతమున్నవి. (1) అంబురెం (2) కై నగర్వ (3) ఫుం అనుగొప్ప నదులును మరికొన్ని నాదికా యోగ్యములగు చిన్న నదులును కలవు. వర్షము లధికముగ కురియుచున్న నిందున్నతి యధిక మగుటచే నైరోపా జీవీయులకు వివాస యోగ్యము కాకున్నది. కొట్టు (రాసు మంచినంపురు దూల ములు రబ్బరు (India rubber) వృక్షాల్గులు మత్స్యములు బంగారము మొదలగునవి యుచున్నందున బిశేషముగ యెరు పుతి యగును.

ఇచటిజనము మిగుల ననాగరికత స్థితియందున్నారు. వీరిలో కొందరు మలయజాతికి చేరవారు. ఇచటి జనములో కొందరు నరుల శిరముల ఖండించుటయును వానిని తోరణములుగ కట్టుటయు నెక్కువ గౌరవమని యెంచెదరు. ఇట్టి జాతిపట్టికిని యాద్వీపమున చున్నారట; ఆకారమును గూడ వీరు రాక్షసుల వలె నుండుట! మనుష్యుల శిరములను నేటాడుట వీరికి అనాదినుండియు నాచారమగుట చేత పూర్వము నుండియును వారిలోవారికి విరోధము లేర్పడి యొక తెగవారి వైస మరొక తెగవారు పగతెక్కువ నుండుట వీరికి స్వభావ సిద్ధమైయున్నది. మరియు నట్టి దురాచారము మొలకఁగి ద్వీప వాసులలోను ఫలరసాదిద్వీపముల యాదివసులులలోను కూడ నుండెనట. ఈ ద్వీపవాసులలో ననేకు లిప్పటికిని నరహంస భక్షకులట. వీరికిని చుట్టుపట్టుకందు చిన్న ద్వీపవాసులకును సమాన శత్రుత్వ మకాదిసిద్ధమైయుండి యుద్ధములు తరుచుగ జరుగుచుండెనట. ఇచటి జనము వాసపట్టి మొలదురమున చాటుగనన్న మనుష్యులైనను గుర్తింపఁగలరట. పెద్ద కొయ్యలను తొలిచిచిన్న వావలగ చేసి వానికి చిన్న తెరచాపల నమర్చి అతిక్రమగమనముతో యుద్ధ యానము చేయుటయు దీద్వీప ములలోని జనలందరును కడుచున్నట్లు.

ఫలరసద్వీపము లందును మొలకఁగిను ద్వీపములందును ప్రవేశించిన హిందువుల చటి కనలిదూరమున నున్న గొప్పదగు యా సాసాద్వీపమునకుఁ గూడ వెళ్లేదనట సంకేతాస్పద మగును. కాని అట్లు వెళ్లెనుటకు తమ నాభారము లేమియు లేవు. కాని యదద్వీపములలోని “నాజోపిసాత” రాష్ట్రమత్యున్నతదేశయందున్నపు డచటి హిందువులు అస్ట్రేలియా (ద్వీప) నుండు ఉత్తరభాగమున స్వాధీన పర్వకొనినట్లు యదద్వీపచరిత్రలన దెలియు చుండుటచేత నీ ద్వీపమునకు గూడ హిందువులు వచ్చిరినియును, యా ద్వీపవాసులు, నరహంసా కనులగుటచేత వారిలో పోరాగుట కిష్టములేక హిందువు లీద్వీపము నాక్రమించుకొనక వెంటనే విడిచివెట్టిరినియును, ఇప్పుడు మనము నవ్యునమును. మహమ్మదీయులు మైత మట్టే చేసిరిని కూడ నూహించవచ్చును. ఇంతకంటె నీద్వీపచరిత్రను జెలుసుకొనుట కాభారము లేవియును లభింపలేదు.

సా శ్చా త్వు లు

ఈ ద్వీపములో 150,000 చదరపు మైళ్ళ వైశాల్యముగల పశ్చిమ ఉత్తరభాగమును 1848-వ సం॥ మందు వలండా (డచ్చి) వారు వశపర్చుకొనిరి. ఈ భాగమున 70,000 ల చదరపు మైళ్ళ వైశాల్యముగల భాగమును 1885-వ సం॥ మందు జర్మనీవారు స్వాధీన పర్చుకొనిరి. మిగిలిన యా భాగ్య భాగము నంతయు (అనగా 90,000 మైళ్ళ వైశాల్యముగలది) 1888-వ సం॥ములో ఆంగ్లేయుల వశమైనది. జర్మనీవారి క్రిందనుండిన భాగమును 1915 సం॥ లో జపానువారును ఆంగ్లేయులును స్వాధీనము చేసికొనిరి.

ఇట్టిద్వీపమునంతయు నైరోపియులు వశ పర్చుకొన్నను వారు వర్తక స్థానముల నేర్పించుకొని విరివిగ వర్తకమును సాగించుచున్నారు. కాని యాద్వీపవాసులను నాగరికస్థితి లోనికి తెచ్చుటకు వారుచేయు ప్రయత్నము లింకను ఫలితము కను రాలేదు.

చెన్నపురి శాసనసభ

ద్వితీయ దినచర్య

నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలాహారాంతరము తిరిగి 30 గంటలకు శాసనసభ సమావేశమయి చెన్నపురి పురపాలక శాసనమును గూర్చిన చర్యలు ప్రారంభించెను.

గౌ. జి. రంగాచారియ్యగారు శాసనమును గురించి మాట్లాడుచు అందరి లోపములను పూర్తిగా విమర్శించిరి. ప్రాతినిధ్యము హెచ్చుచేయవలయుననియు ప్రతినిధులందరును నియమింపబడవలయుననియు చెప్పిరి. ఇంకను కార్పొరేషనువారికి అర్హతవిషయములందును పన్నులు వగైరా గురూలు చేయుటయందును ఎక్కువ అధికారములు గ్రాంటు చేయవలయుననియు చెప్పిరి.

గౌ. తాంగుగారు చెన్నపురి పర్యవేక్షకుల పక్షమున శాసనమును గురించి మాట్లాడుచు స్థాయిసంఘమును తీసికై చిన్న చిన్న ఉపసంఘముల నేర్పరచి, ఒక్కొక్క సంఘమునకు ప్రత్యేకాధికారము నియమలయననియు, ఈ చిన్న ఉపసంఘములలో అర్హతవ్యవహారములకు సంబంధించిన సంఘమునకు మంచిసామర్థ్యము తెలిపి తేటలు గలిగినవాని నధ్యక్షునిగా నియమింపవలయుననియు చెప్పిరి. మరియు ఆర్మీవిద పన్ను పనులచేయగూడదనియు కూడ చెప్పిరి.

పిమ్మట గౌ. ప్రిటెండెన్టుగారు ఇట్లుపర్యవేక్షించిరి:- ఈశాసనము ప్రకారము కార్పొరేషనువారు పోర్టుట్రస్టువారి కిది గవర్నమెంటువారికిని సంబంధించిన యిండ్లవిద పన్ను పనులచేయక, విద్యాలయములవిద మాత్రము పన్ను నేల విధించి పనులచేయవలయునో వారు తెలియజేయుదు. అనుపత్రులవిదపూడ పన్ను పనులచేయవలెదు. ఈచెన్న పట్టణమునందు దక్క రాజధానియందలి తదితర పట్టణముల యందలి మ్యూనిసిపాలిటీవారు విద్యాలయములవిద పన్ను విధించుటలేదు ఇంతియగాక యీ యాచారము బొంబాయి కార్పొరేషనులో ముఖ్యముగా లేదు. విద్యావిషయము కడు ముఖ్యమయినట్టి యును ను పయోగ కరమైనట్టిదియు గాన కార్పొరేషనువారు ప్రత్యేకముగ కర్తవ్యతీసికొనవలసి యుండును. ఈ విషయమును ప్రత్యేక కమిటీవారు బాగుగ చూచి విద్యాలయములను తదితర గవర్నమెంటు ఇండ్లపై పన్నునండి తప్పించెదరు గాక యని కోరుచున్నాను.

గౌ. బి. వేంకటపతిరాజుగారు గౌ. ప్రిటెండెన్టుగారు చెప్పిన యంశమునే మరియొక పర్యాయము నొక్కి చెప్పుచు ముఖ్యపట్టణములందు విద్యాలయములవిద పన్ను అవ్యాయము గావున పనులచేయట మానివేసి అపన్నును గవర్నమెంటు ఇండ్లవిద పనులచేసిన బాగుండునని చెప్పిరి.

గౌ. యానూబుహుస్సేను బహద్దరుగారు మ్యూనిసిపలు కార్పొరేషన్ విషయమై మాట్లాడుచు పురపాలక సంఘమందలి యధిక సంఖ్యాకులైన సభ్యులు పట్టణముయొక్క వివిధభాగములందలి ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడవలయుననియు, అందు వివిధ సంఘముల ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలయుననియు వక్కాణించిరి. ఆప్రతినిధుల నితీవరకు ప్రభుత్వమువారే నియమించుచుండిరి. ఇది అట్లు నియమించుటంత జ్ఞాననీయాంశముగాను ప్రభుత్వమువారు గాని భారతీయులుగాని లోకలుబోద్ధలయందుగాని, పురపాలక సంఘములందు గాని మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు చాలినంతచుందియున్నారని చెప్పలేదు. ఆదర్శప్రాయమగు ప్రభుత్వము ప్రజలకోటకు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధుల ప్రభుత్వమై యున్నది. తక్కువజనసంఖ్య గలిగిన చిన్న చిన్న జాతులవారికే ప్రతినిధులు అందగ మహమ్మదీయ జాతికి తగినంతమంది ప్రతినిధులు లేకపోవుట కోవనీయును. హిందువులును, మహమ్మదీయులును గలసి భారతజాతి యగుచున్నారు. కాబట్టి వారిపురికిని సమానమైన ప్రాతినిధ్య మొసకవలయుననియు, సంఘసభ్యులందరును గూడ ప్రజలచే నెన్నుకొనబడవలయుననియు చెప్పిరి.

గౌ. అహమ్మదు తంబి మర్కయాగారు యానూబుహుస్సేనుగారు చెప్పిన యంశములను బలపరచుచు మహమ్మదీయులకు కూడ పురపాలక సంఘమునందు తగినంత అధికారమును లాగున మహమ్మదీయ ప్రతినిధులసంఖ్య హెచ్చుగ నుండవలయుననియు ప్రతినిధులందరును గూడ ప్రజలచే నెన్నుకొనబడవలయుననియు చెప్పిరి.

గౌ. ఎ. ఎన్. కృష్ణరావుగారు స్థానిక సంఘమునందన్ని జాతులవారికిని సరియైన ప్రాతినిధ్య ముండుట యవసర

మనియు ఈ విషయమును గురించియే మాంటెగ్యు పెల్లును వర్త రాజకీయ సంస్కరణములందు పాంథిక ప్రాతినిధ్యము లేకపోయిన స్వపరిపాలనా విధానమునకు కొంత భంగము కలుగవచ్చుననియు చెప్పిరి. గాని లోకలు బోద్ధలలో గూడ పాంథిక ప్రాతినిధ్యముండవలయునో లేదో చెప్పబడియుండ లేదనియు ప్రతినిధు లందరును ఎన్నుకొనుటయే యుచితమనియుచెప్పిరి.

గౌ. జి. రవిచంద్రగారు ఆంగ్లో యిండియనులకు గూడ పురపాలక సంఘమునందు ప్రాతినిధ్య మొసకవలయునని కోరిరి.

గౌ. కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారు యానూబుహుస్సేనుగారు మహమ్మదీయులకును, రవిచంద్రగారు ఆంగ్లో యిండియనులకును ప్రాతినిధ్యము గోరుయంద తాను జమీందారులకు కూడ ప్రాతినిధ్యము కావలయునని కోరుచున్నానని చెప్పిరి. ఏలయన జమీందారులకు వెక్కువండికి చెన్నపురిలో స్వగృహము బండుటవలన వారి ఇంపుమించు సంవత్సరంతయొక్కప్పుట నేయుండుట తటస్థించుచున్నది. అట్టితరీ వారికీకూడ పురపాలక సంఘమునందు తగు ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని చెప్పిరి.

గౌ. ఆలెనుగారును, కవలప్పల ముప్పిలునాయరు గారు నుకూడ బలపరచిపిదప శాసనము వోటునకు వేయబడి యంగీకరింపబడెను.

గౌ. పి. రాజగోపాలాచారియరు గారు ఈ క్రింది సభ్యులు ప్రత్యేక కమిటీలో నియమింపబడిరి. గౌ. అజీజుద్దీన్ సాహెబుగారు జి. రంగాచారియరుగారు వి. కె. రామానుజాచారియరు గారు యానూబుహుస్సేను గారు గ్రాహముగారు, ప్రేజుగారు, తాంగుగారు, రవిచంద్రగారు, నుబ్బరాయలు రెడ్డిగారు, ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు, పి. రాజగోపాలాచారియరుగారు కమిటీసభ్యులుగ ఏర్పరచబడిరి.

1 వ తీర్మానము.

తంజావూరు జిల్లాలో పంచములకు స్థలములు పంచి పెట్టు విషయమును గూర్చి 1917 నా సవంబరు 10 వ తేదీ గల 3559 గవర్నమెంటు ఆర్డరుపై విశేషద్రవ్యమును గాని, విశేషపనిగాని చేయుటకు పూర్వము ఈ విషయమును గురించి స్వయముగా పరిశీలించుట, అధికారాధికారసభ్యులలో నొక కమిటీ నేర్పరచి వారి రిపోర్టువచ్చువరకు ఎట్టి చర్యను తీసికొనగూడదను నొకతీర్మానమును, గౌ. జి. రంగాచారియరుగారు రుపపాదించుచు నిట్లుపర్యవేక్షించిరి:-

తంజావూరుజిల్లా పరిపాలనా విధానమును బాగుగ ప్రభుత్వమువారికి తెలియగలంతులకు ఈ తీర్మానము నుపపాదించుచున్నాను. ఇప్పుడు నేను చెప్పబోవు నంశములన్నియు నేను స్వయముగా పరిశీలించిన సంగతులుగాని నేరుగాను. తంజావూరుజిల్లాయందలి భూస్వాములు తమ కూలీలను తమ స్వంతస్థలముల నిచ్చి వసతు తేర్పరచి వారిచేతపనిచేయించుకొనుచుండిరి. ఇటీవల మద్యపాన విషేధక సంఘమువారు పంచములయందు త్రాగుడు ఎక్కువగా నున్నదనియు దానిని నాపుడల చేయుటకు యత్నించవలయుననియు నొక అర్జీని పెట్టుకొనిరి. అంతట కలెక్టరు గారి కీ విషయము తెలియ ప ర చి న పు డు వారు పంచములు తమ స్వగృహములలో నుండుటలేదనియు, ఆస్థకములను వాటి యజమానులయొద్దనుండి తీసికొని పంచముల కిచ్చిన

బాగుండునని తెలిపి అట్లు చేసెను. అందుములయననే ఈ 3559 నెం||గల గవర్నమెంటు ఆర్డరు పుట్టుటకు కారణమయినది. యజమానులే తమ నాకరులను పోషించుచుండువారు అట్టి తరీ దానియందు గల దోషమేమి? ప్రభుత్వమువారి విషయముతో నేల జోక్యములుగ జేసికొనిరి? యజమానుల భూముల తీసికొనుటకు గాని, వారి నాకరుల కిచ్చుటకుగాని వారికేమి హక్కుగలదు? ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు పూర్వము లోకలు బోద్ధలలో నాలోచించితిరా? కాబట్టి ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు బాగుగ పరిశీలించి, ఆలోచించి తగుచర్య తీసికొనిభూస్వాముల భూములను తిరిగి వారి కిప్పించవలయునని కోరుచున్నానని చెప్పెను.

గౌ. వి. కె. రామానుజాచారియరుగారు తీర్మానము నామోదించుచు పంచములకు దుస్థితినుండి పాపుటకు భూస్వాములు గూడ సహజముచేయు సునిధులయై యున్నందున, కొంచెము న్యాయముగా పనిచేయవలయుననియు, చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గౌ. కార్త్యాయగారు ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు స్వయముగా కర్తవ్యసాించి నాలోచించెద మని చెప్పిరి.

గౌ. బి. వి. నరసింహయ్యరు గారును, ఎ. ఎన్. కృష్ణరావుగారును, కె. రామయ్యంగారును, అహమ్మదు తంబియర క్కయ్యగారును కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి.

పిమ్మట గౌ. రంగాచారియరుగారు గవర్నమెంటువారు తద్విషయమై బాగుగ విచారించెదమని చెప్పినందువలన తమ తీర్మానమును సుక్కులేదు.

చెన్నపురి స్పెషలుసర్క్యూ.

ప్రభుత్వమువారును కార్పొరేషనువారును అర్హక విషయములలో మామూలుస్థితికి వచ్చువరకు చెన్నపురి కార్పొరేషనుయొక్క స్పెషలుసర్క్యూ డిపార్టుమెంటువారి పనులను నాపుడల చేయవలయునని నొకతీర్మాన ముపపాదించిరి.

గౌ. రాజగోపాలాచారియరుగారు ప్రభుత్వమువారిపక్షమున తద్విషయమై కార్పొరేషనువారికి వ్రాసినయు త్రరమును చదివిరి. ఆ స్పెషలుసర్క్యూ పూర్తియగుటకు 124 లక్షలు రూప్యములు కావలయుననియు అందులో 75 లక్షలు ఇది వరలో గవర్నమెంటువారు గ్రాంటు చేసినవియు, నికయందు కూడ కొంతగ్రాంటు చేసెద మనియు చెప్పిరి.

గౌ. రంగాచారియరుగారు తీర్మానమును సుక్కులేదు.

స్త్రీలకు వరప్రసాధిని.
డాక్టరు జె. కె. రావుగారి - భౌతికసార.
బురుగునీరు, బురుగుబద్ధము, కాలము కిప్పి బురుగునీర ప్రావము, ఆవస్థానము (మూర్చ) తప్పక నివారణ యగును.
వెల 30 మాత్రములు రు. 2-4-0 మాత్రము.
(1208) ధన్వంతరి ఆశ్రమము,
45, రిక స్ట్రీట్, (బ్రిష్టికేను, మద్రాసు.

ఆంధ్రభాషాభిమాని సమాజము, నెల్లూరు.
తమ యభ్యుత్థులగు
బ్రహ్మశ్రీ వేదం వేంకటరాయ శాస్త్రిలవారు
తనిగించిన
శాకుంతలము
ను నెల్లూరు పురపాథములో
ఈ నెల 17 తేదీ శనివారము రాత్రి
ప్రదర్శించురు.
నే. రామదాసు ఎం. ఏ.,
1284 ప్రవర్తకుడు.

సోలుయేబంటు: ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కమిశన్ కంపెనీ నెం. 155, జూమ్మాయపేట వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేబంటు: మెహతా పురుసోత్తమాచార్య, వైసాబజారుకోట్టు, మద్రాసు.

Table with 2 columns: Price and Quantity. Items include (రెజిస్టరు) కాబడినది, (రెజిస్టరు) కాబడినది, and various quantities of items like 1-12-0, 1-4-0, 2-0-0.

Printed and Published by K. Nageswara Rao at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty Street, George Town, MADRAS.